

ကျေးရွာလူထု၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း စစ်တမ်းကောက်ယူခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အစီအစဉ် အစီရင်ခံစာ

ညောင်ဇောက် ကျေးရွာ

ရေပေးကျေးရွာအုပ်စု

မိတ္ထီလာမြို့နယ်

ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များကျရောက်လာမှုအပေါ် ခံနိုင်ရည်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် လိုက်လျောညီထွေစွာ နေထိုင်ခြင်း (BRACED) စီမံချက်

မာတိကာ

၁။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် နောက်ခံအကြောင်းခြင်းရာ မိတ်ဆက်ခြင်း----- ၃

- ၁.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရည်ရွယ်ချက်----- ၃
- ၁.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်----- ၃
- ၁.၃ ဆန်းစစ်မှုနည်းလမ်း----- ၄

၂။ ညှောက်ဖောက် ကျေးရွာ၏အနေအထား

- ၂.၁ မြေမျက်နှာသွင်ပြင်----- ၆
- ၂.၂ ညှောက်ဖောက် ကျေးရွာအကြောင်း----- ၆
- ၂.၃ မိုးလေဝသနှင့်ရာသီဥတုအခြေအနေ----- ၇
- ၂.၄ ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ဖိစီးမှုများ (shocks and stresses)----- ၉
- ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု (Climate Change)----- ၁၃

၃။ ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်များ

- ၃.၁ ကျေးရွာ၏ဘေးအန္တရာယ်သမိုင်းကြောင်း----- ၁၅
- ၃.၂ ရာသီခွင်ပြပြကွဲဒိန်----- ၁၆
- ၃.၃ အရင်းအမြစ်ပြု၊ ဘေးအန္တရာယ်ပြနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုပြမြေပုံ----- ၁၈
- ၃.၄ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း----- ၂၀
- ၃.၅ ရပ်ရွာအတွင်း အဖွဲ့အစည်းများပေါင်းစပ်ယှက်နွယ်မှုပြမြေပုံနှင့် ပါဝင်ပတ်သက်သူများ ဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်း----- ၂၁
- ၃.၆ ကျား၊မရေးရာကွန်ယက်ပြမြေပုံဆန်းစစ်ခြင်း----- ၂၃
- ၃.၇ စွမ်းဆောင်ရည်ကိုခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်များနှင့် အသိပညာပေးမှုများ----- ၂၆
- ၃.၈ ကလေးသူငယ်များ၏လိုအပ်ချက်များနှင့်အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ----- ၂၇
- ၃.၉ ဘေးအန္တရာယ်အတွက် အသင့်ပြင်ထားသော ရပ်ရွာလူထု၏ အကဲဖြတ်ပုံစံ----- ၂၈
- ၃.၁၀ ပါတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို သုံးသပ်ခြင်း----- ၂၈

၄။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်မှုသတင်းအချက်အလက်များ

၄.၁ ကျေးရွာ၏ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုအကျိုးသက်ရောက်မှုများ ကိုအဆင့်ခွဲခြားသတ်မှတ်ခြင်း----- ၂၉

၄.၂ ကာလတိုပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်ခြင်းများအတွက်ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း----- ၃၁

၅။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့်ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်းများ

၅.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည်များကို ဦးစားပေးအဆင့် သတ်မှတ်သည့် ဇယား (Pair Wise Ranking)----- ၃၃

၅.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည်များကို ဦးစားပေးအဆင့်သတ်မှတ်ခြင်း (Ranking with Cost/benefits tool)----- ၃၄

၆။ ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ (Action Plan)----- ၃၅

၇။ နိဂုံးချုပ်----- ၃၆

၈။ ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း၊ စောင့်ကြည့်လေ့လာအကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် အချက်အလက် ပြုပြင်ခြင်း- -- ၃၆

- နောက်ဆက်တွဲ (၁): ရပ်ရွာအခြေပြုကြိုတင်သတိပေးစနစ်စစ်ဆေးမှုပုံစံ
- နောက်ဆက်တွဲ (၂): ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကိုစစ်ဆေးခြင်း
- နောက်ဆက်တွဲ (၃): ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ တာဝန်နှင့်ဝတ္တရားများ
- နောက်ဆက်တွဲ (၄): အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်းနံပါတ်

၁။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် နောက်ခံအကြောင်းခြင်းရာ မိတ်ဆက်ခြင်း

မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၊ မိတ္ထီလာမြို့နယ်၊ ရေဝေကျေးရွာအုပ်စု၊ ညောင်ဇော် ကျေးရွာ၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လေ့လာဆန်းစစ် သုံးသပ်ချက်ကို “ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များ ကျ ရောက်လာမှုအပေါ် ခံနိုင်ရည်စွမ်းတည်ဆောက်ခြင်းနှင့် လိုက်လျောညီထွေ နေထိုင်ခြင်း (BRACED) စီမံချက်” မှ ဆန်းစစ်လေ့လာထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

BRACED မြန်မာမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းသည် နိုင်ငံတကာအင်ဂျီအိုများ၊ ဒေသတွင်း အဖွဲ့အစည်းများ၊ မြန်မာနိုင်ငံ၏ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကို လေ့လာသုတေသနပြုနေသော သုတေသန အဖွဲ့အစည်းများနှင့်လည်း ပူးပေါင်းချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ BRACED မိတ်ဖက်အဖွဲ့တွင် ဦးဆောင်သူအဖြစ် Plan International Myanmar မှဆောင်ရွက်ပြီး Actionaid Myanmar, BBC Media Action, World Vision, Myanmar Environmental Institute နှင့် UN Habitat တို့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပြီး ရပ်ရွာ၏ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ပိုမိုတောင့်တင်း ခိုင်မာလာစေရန် ဆောင်ရွက်လျက် ရှိပါသည်။

ဤညောင်ဇော် ကျေးရွာ၏ ဆန်းစစ်လေ့လာချက်ကို BRACED ၏ ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ် ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာသုံးသပ်ခြင်းဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်မှုများ၊ အသုံးပြုရန်ပုံစံများ၏ ထောက်ပံ့ ကူညီမှုဖြင့် ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။

၁.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်

BRACED ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုတို့၏ ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ဖိစီးမှုတို့အား သုံးသပ်နိုင်ရန်နှင့် ရပ်ရွာလူထုကြံ့ခိုင်မှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုများအား သဘာဝဘေး လျော့ပါးရေး ကော်မတီနှင့် ရပ်ရွာလူထုများ မှ အမျိုးမျိုးသောရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်မှုတို့ပေါ်တွင် လိုက်လျောညီထွေ နေထိုင်နိုင်မှု၊ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တိုးမြှင့်လာရန် အလို့ငှာ ထောက်ပံ့ကူညီမှုများ ပြုလုပ်နိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဤကဲ့သို့ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းသည် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရာတွင် ရပ်ရွာလူထုများ အတူတကွ အားလုံးပါဝင်ဆောင်ရွက်ခွင့်ရမည်လည်း ဖြစ်ပါသည်။

၁.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်

ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ရပ်ရွာဘေးဒဏ် ခံနိုင်စွမ်း အားကောင်းလာစေရန် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ အကောင်အထည် ဖော် ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် နည်းလမ်းများ ထောက်ပံ့ပေးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

သက်ဆိုင်ရာအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များ၊ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များ၊ ကလေးသူငယ်၊ အမျိုးသမီးများ၊ မသန်စွမ်းများစသည့် ပါဝင်ပတ်သက်သူများ အနေဖြင့်လည်း ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်လိုမှုများ ရှိလာစေရန် အသီးသီးသောတာဝန်ဝတ္တရားများကို ရှင်းလင်းစွာ နားလည်လာစေရန်နှင့် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းဆိုင်ရာ ရည်မှန်းချက်များပြည့်မီစေရန် ရွာသူရွာသားအားလုံး၏ ပူးပေါင်းမှုကို ရရှိစေရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းဖြင့် လိုအပ်သော ကျေးရွာသတင်းအချက်အလက် ပြောင်းလဲမှုများကို ပုံမှန်ပြုလုပ်နိုင်ရန်၊ အသစ်ပြောင်းလဲလာသော ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ဖိစီးမှုများအတွက် သတင်းအချက် အလက်နှင့် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပူးပေါင်းပြုလုပ်နိုင်ရန်ဖြစ်ပါသည်။

၁.၃ ဆန်းစစ်မှုနည်းလမ်း

ဤရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လေ့လာဆန်းစစ်ချက်သည် BRACED စီမံကိန်းမှ ဖော် ထုတ်ထားသော ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း လက်စွဲစာအုပ်မှ တင်ပြချက်များအတိုင်း ဆောင်ရွက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏

ရည်မှန်းချက် (၁) ရပ်ရွာလူထု၏ အတွေ့အကြုံများအပေါ်တွင် သိပ္ပံနည်းကျအချက်အလက်များကို အခြေခံ၍ အနာဂတ်တွင် ရပ်ရွာလူထုရင်ဆိုင်နေရသော ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများအပေါ်တွင် ပိုမိုနားလည် သဘောပေါက်လာစေရန်။

ရည်မှန်းချက် (၂) ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်မှုနှင့်ဖိစီးမှုများ အပေါ်တွင် ထိခိုက်လွယ်မှုရှိသူ များနှင့် ထိခိုက်လွယ်သော အရာများကို သတ်မှတ် ဖော်ထုတ်နိုင်ရန်နှင့်

ရည်မှန်းချက် (၃) ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းရှိသော ရပ်ရွာလူထုကို တည်ဆောက်နိုင်ရန် ထောက်ပံ့ပေး နိုင်သော ရပ်ရွာလူထု၏ စွမ်းဆောင်ရည်များကို ဖော်ထုတ်နိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

လက်စွဲစာအုပ်ပါ ဖော်ပြချက်များကို အခြေခံ၍ ညောင်ဇောက် ကျေးရွာ၊ ရေပေအုပ်စုတွင် တစ်လကျော် ခန့်အချိန်ယူ၍ ရပ်ရွာလူထုနှင့် အစည်းအဝေးများပြုလုပ်ကာ ကျေးရွာ၏ သတင်းအချက်အလက် များကို နည်းကိရိယာများ (assessment tools) အသုံးပြု၍ စုဆောင်းဖော်ထုတ်ထားခြင်း ဖြစ်ပါ သည်။

ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းအဆင့်များတွင်....

၁။ ကျေးရွာနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်ဒေသ၏ အခြေအနေများကို အကြိုခန့်မှန်း သိရှိနိုင်ရန် ရပ်ရွာ လူထုနှင့် ကွင်းဆင်းဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် နောက်ခံဆင့်ပွား အချက်အလက်များ (secondary data) ကို ဆန်းစစ်ခြင်းများ ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။ အချက်အလက် သုံးသပ်ခြင်းများတွင်...

- RIMES ၏ရာသီဥတုဆိုင်ရာအချက်အလက်မှတ်တမ်း (Climate Profiles)
- ActionAid Myanmar ၏ကျေးရွာစာအုပ်ပါ အချက်အလက်မှတ်တမ်း (Village Book)

၂။ BRACED ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း လက်စွဲစာအုပ်ကို အသုံးပြုခြင်းအားဖြင့် ပြီးပြည့်စုံသော သတင်းအချက်အလက် စုဆောင်းနိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းတွင် အသုံးပြုခဲ့သော နည်းကိရိယာများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

- ကျေးရွာဘေးအန္တရာယ်သမိုင်းကြောင်း
- ရာသီခွင်ပြ ပြက္ခဒိန်
- အရင်းအမြစ်၊ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုပြမြေပုံ
- အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများ ခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း
- ရပ်ရွာအတွင်းအဖွဲ့အစည်းများ ပေါင်းစပ်ယှက်နွယ်မှုပြပုံနှင့် ပါဝင်ပက်သက်သူများ ဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်း
- ကျား၊မရေးရာကွန်ယက်ပြမြေပုံဆန်းစစ်ခြင်း
- ကလေးသူငယ်များ၏ လိုအပ်ချက်များနှင့် အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ
- သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာပေးမှုများကိုရရှိနိုင်မှု
- ကျေးရွာ၏ထိခိုက်လွယ်မှုနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်ကိုဆန်းစစ်ခြင်း
- ထိခိုက်လွယ်မှုဆန်းစစ်ခြင်း

၃။ သတင်းနှင့်အချက်အလက်များ ဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ရွေးချယ်ခြင်း။

စုဆောင်းထားသော သတင်းအချက်အလက်များကို ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းသည် ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကို အားကောင်းလာစေရန် သင့်လျော်သည့် လုပ်ဆောင်ချက်များကို ကနဦးသတ်မှတ်နိုင်ရန်နှင့် ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများ၏ သက်ရောက်မှုများ ဦးစားပေး သတ်မှတ်ခြင်း စတင်ရာတွင် အတည်ပြုနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ နည်းကိရိယာများဆန်းစစ်ခြင်းအားဖြင့် ပါဝင်သောလုပ်ငန်းစဉ်များမှာ...

- ရပ်ရွာလူထုရင်ဆိုင်နေရသော အဓိကဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဘေးအန္တရာယ်များ အဆင့် သတ်မှတ်ရန်။
- ဦးစားပေးရွေးချယ်ထားသော ဘေးအန္တရာယ်များအပေါ် အခြေခံ၍ ရပ်ရွာလူထု အနေဖြင့် လုပ်ဆောင်ချက်များရွေးချယ်ခြင်း။
- BRACED ရန်ပုံငွေမှ ထောက်ပံ့ခြင်းဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်ရန် ဦးစားပေး လုပ်ငန်းများ ရွေးချယ်ရာတွင် ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်း နည်းကိရိယာများ အသုံးပြု၍ ရွေးချယ်ခြင်း။
- ရာသီအလိုက်ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်နိုင်ရန် မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက် များကို အခြေခံ၍ ကာလတိုဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်ခြင်း။
- ဖြစ်နိုင်ချေများပြီး ဖြစ်လေ့ဖြစ်ထရှိသော ဘေးများအတွက် စိတ်မှန်း ဖြစ်နိုင်ခြေများ ပုံဖော်နိုင်ရန် ဘေးများ၏ပြင်းအားနှင့် ပမာဏပေါ်တွင် အခြေခံ၍ မတူညီသော အခြေအနေအဆင့်ဆင့်တွင် အကောင် အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုများ သတ်မှတ်ရန်။

ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းများအပေါ်တွင် အခြေခံ၍ တိုက်ရိုက်ခံစားရသော သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်များ၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုများ၏ သက်ရောက်မှုများကို ရပ်ရွာလူထု၏ ရင်ဆိုင် တုန့်ပြန်နိုင်စွမ်းကို ပိုမိုအားကောင်းလာစေရန်နှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ပြောင်းလဲမှုများ၊ လူမှု- စီးပွားကဏ္ဍ ပြောင်းလဲမှုများနှင့် ပဋိပက္ခအစရှိသော ပြဿနာများကိုဖြေရှင်းနိုင်ရန် အဓိက လုပ်ငန်းများကို ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်အများကို ဆွေးနွေးပွဲတွင် ကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၊ သက်ကြီးများ၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီဝင်များ၊ ကျေးရွာသူရွာသားများ ကိုယ်တိုင်ပါဝင်ခြင်းဖြင့် ရရှိနိုင်ပါသည်။ မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုဆိုင်ရာ သတင်းအချက် အလက်များကဲ့သို့သော အခြားလိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်များကို မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒဦးစီးဌာန၊ Myanmar Environmental Institute နှင့် အခြားသောပညာရပ်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ မှလည်း ရရှိနိုင်ပါသည်။

၂။ ရေငံ (အနောက်) ကျေးရွာ၏ အနေအထား overview

၂.၁ မြေမျက်နှာသွင်ပြင်

ညောင်ဇောက်ကျေးရွာသည် မန္တလေးတိုင်ဒေသကြီး၊ မိတ္ထီလာခရိုင်၊ မိတ္ထီလာမြို့နယ်၊ ရေဝေ ကျေးရွာအုပ်စုတွင် ပါဝင်ပြီး အိမ်ခြေ (၁၀၂)အိမ်၊ အိမ်ထောင်စု ၁၀၂-စု၊ ကျား (၃၆၀) မ(၄၂၀) ဦးဖြင့် စုစုပေါင်း ၇၈၀-ဦး ရှိပါသည်။ ညောင်ဇောက်ကျေးရွာသည် မိတ္ထီလာ- ကျောက်ပန်းတောင်းလမ်း၊ မိတ္ထီလာမှ ၂၀မိုင်-၄ဖာလုံ၊ ကျောက်ပန်းတောင်းမှ ၃၉-မိုင် ၄-ဖာလုံ အကွာ လမ်း၏တောင်ဘက် ၃-ဖာလုံအကွာတွင် တည်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာ ရှိလူထုများမှာ ဗမာလူမျိုးများဖြစ်ကြပြီး ဗုဒ္ဓဘာသာအား ကိုးကွယ်ကြသည်။

၂.၂ ရေငံ (အနောက်) ကျေးရွာ အကြောင်း

ညောင်ဇောက်ကျေးရွာသည် မန္တလေးတိုင်ဒေသကြီး၊ မိတ္ထီလာခရိုင်၊ မိတ္ထီလာမြို့နယ်၊ ရေဝေ ကျေးရွာအုပ်စုတွင် ပါဝင်ပြီး အိမ်ခြေ (၁၀၂)အိမ်၊ အိမ်ထောင်စု ၁၀၂-စု၊ ကျား (၃၆၀) မ(၄၂၀) ဦးဖြင့် စုစုပေါင်း ၇၈၀-ဦး ရှိပါသည်။ ညောင်ဇောက်ကျေးရွာသည် မိတ္ထီလာ- ကျောက်ပန်းတောင်းလမ်း၊ မိတ္ထီလာမှ ၂၀မိုင်-၄ဖာလုံ၊ ကျောက်ပန်းတောင်းမှ ၃၉-မိုင် ၄-ဖာလုံ အကွာ လမ်း၏တောင်ဘက် ၃-ဖာလုံအကွာတွင် တည်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာ ရှိလူထုများမှာ ဗမာလူမျိုးများဖြစ်ကြပြီး ဗုဒ္ဓဘာသာအား ကိုးကွယ်ကြသည်။

ပညာရေး - ညောင်ဇောက်ကျေးရွာတွင် အ.မ.က-၁၈၅ မူလတန်းကျောင်းတစ်ကျောင်း ရှိပါသည်။ ကျောင်းတွင် ကျောင်းသားဦးရေ ကျား (၆၂) မ (၂၇) စုစုပေါင်း ၈၉-ဦး ရှိပါသည်။

စာသင်ဆောင် ၃-ဆောင်ရှိပါသည်။ ကျောင်းသုံးရေအိမ်သာ ၂-လုံး ရှိပါသည်။ အလယ်နှင့် အထက်တန်းအား ၃-ဖာလုံခန့်ဝေးသော ရေဝေ အထက (၇)သို့ သွားရောက် ပညာသင်ကြားရပါသည်။

ကျန်းမာရေး - ကျေးရွာတွင် ဆေးပေးခန်းမရှိပါ။ အရေးပေါ်အခြေအနေဖြစ်ပါက မိတ္ထီလာဆေးရုံသို့ သွားရောက်ကုသရပါသည်။ ကျေးရွာတွင်းတွင် ဆေးဝါးသင်တန်းဆင်း တစ်ဦးရှိပါသည်။ ဖျားနာမှုဖြစ်ခဲ့ပါက ကျေးရွာနှင့် ၃-ဖာလုံခန့်ဝေးသော ရေဝေဆေးခန်းသို့ သွားရောက်ကုသကြသည်။

စီးပွားရေး - အဓိကအားဖြင့် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးအား လုပ်ကိုင်ကြသည်။ အဓိက စိုက်ပျိုးသီးနှံများမှာ မြေပဲ၊ နှမ်း၊ ဝါ၊ ပဲစဉ်းငုံတို့အား စိုက်ပျိုးကြသည်။ မွေးမြူရေးအတွက် ဝက်၊ နွား၊ ဆိတ်တို့အားမွေးမြူ ကြသည်။ အချို့သော အိမ်ထောင်စုများမှာ ပန်းရံ၊ လက်သမား၊ အခြားရပ်ရွာ/ မြို့များတွင် ဆိုင်လုပ်သား၊ အိမ်အကူလုပ်ငန်းများအား သွားရောက်လုပ်ကိုင်ခြင်းဖြင့် အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းပြုကြသည်။

၂.၃ မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုအခြေအနေ

မိတ္ထီလာမြို့နယ်သည် ပုံ (၄) တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း မြောက်လတ္တီကျု ၂၀°၅၃'၊ အရှေ့လောင်ဂျီကျု ၉၅°၅၃' မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၏ ဗဟိုချက်မတွင် တည်ရှိနေသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ အခြားသော မြောက်သွေ့ဒေသများကဲ့သို့ ၎င်းမြို့သည် အခြားမြို့နယ်များနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက မိုးရေချိန်ရရှိမှု နည်းပါးသည်။

မိတ္ထီလာမြို့နယ်ရှိ မိုးရေချိန်သည် မြောက်သွေ့ဒေသရှိ မိုးရွာသွန်းမှုပုံစံကို ဖော်ပြနေသည်။ နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှ (၈၀၀) မီလီမီတာ အမြင့်ဆုံးမိုးရေချိန်တိုင်းတာချက်များမှာ ပုံ (၅) အတိုင်း မေလနှင့် စက်တင်ဘာလများတွင် ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်းမြောက်သွေ့ ဒေသရှိမန္တလေး တိုင်းဒေသကြီးအတိုင်းရှိမိတ္ထီလာမြို့နယ်

ဧပြီလသည် ပျမ်းမျှအပူချိန် (၃၈.၂) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ရှိ၍ အပူဆုံးလ ဖြစ်သည်။ မိတ္ထီလာမြို့တွင် အမြင့်ဆုံးအပူချိန် တိုင်းတာချက်မှာ (၂၀၁၀) ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၁၃) ရက်နေ့၏ (၄၆) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ဖြစ်ပြီး အနိမ့်ဆုံး

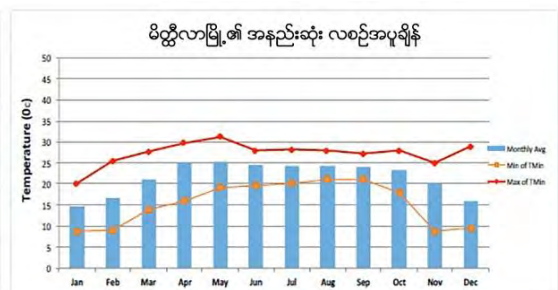
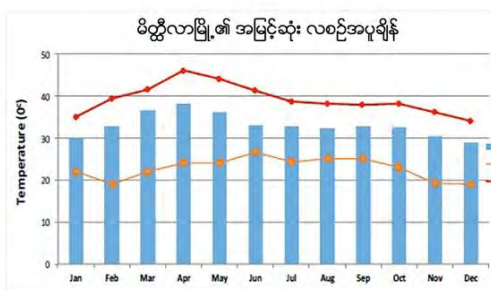

ပုံ၅၊မိတ္ထီလာမြို့ ၏မိုးရွာသွန်းမှုပုံစံသည်မေလနှင့်စက်တင်ဘာလတို့တွင်အမြင့်ဆုံးသို့ရောက်ရှိတတ်သော Bimodal ပုံစံကိုဖော်ပြသည်။နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်၈၀၀မီလီမီတာသာရရှိသောကြောင့်ပြတို့သည်လေ့လာခဲ့သောမြို့နယ်များတွင်မိုးရေချိန်အနည်းဆုံးရရှိသောမြို့ဖြစ်သည်။

အပူချိန်တိုင်းတာချက်မှာ (၂၀၀၇) ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၃) ရက်နေ့နှင့် (၁၉၉၂) ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ (၇) ရက်နေ့များ၏ (၁၉)ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် ဖြစ်လေသည်။ အမြင့်ဆုံးအပူချိန်ကို (၁၉၉၄) ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ (၂၆) ရက်နေ့တွင် (၁၉.၁၀) ဒီဂရီဆယ်လဆီရပ်ကို

တိုင်းတာမှတ်သားခဲ့ရသည်။ အအေးဆုံးလများမှာ ပျမ်းမျှ အနိမ့် ဆုံးအပူချိန် (၁၄.၆) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ရှိသော ဇန်နဝါရီလနှင့် ဒီဇင်ဘာလများ ဖြစ်ကြသည်။ (၁၉၈၁-၂၀၁၀) ခုနှစ်များအတွင်းတွင် တိုင်းတာမှတ်သားခဲ့သော အအေးဆုံး၊ အပူချိန်များမှာ (၁၉၉၂) ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ (၆) ရက်နေ့ (၈.၈၀ဒီဂရီC)၊ (၁၉၈၁) ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် (၈.၉၀) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်၊ (၁၉၉၇) ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ (၉) ရက်တွင် (၉.၃၀ဒီဂရီC)၊ (၁၉၉၇) ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၂၅) ရက်နှင့် (၁၉၈၃) ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ (၂၃) ရက်များတွင် (၉.၅၀) ဒီဂရီ C နှင့် (၁၉၉၉) ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ(၂၇) ရက်နေ့တွင် (၉.၇၀) ဒီဂရီ C ကိုလည်းကောင်း အသီးသီးတိုင်းတာ မှတ်သားခဲ့ကြသည်။

မိတ္ထီလာမြို့တွင်းရှိ ပျမ်းမျှအနည်းဆုံးနှင့် အမြင့်ဆုံးအပူချိန်နှင့် လစဉ်အမြင့်ဆုံး၊ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်များကိုပုံ (၆) တွင်ဖော်ပြထားသည်။

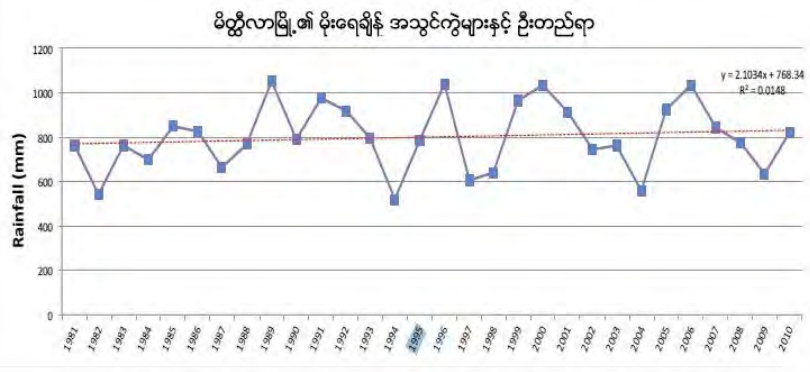

ပုံ၆၊မိတ္ထီလာမြို့ လစဉ်ပျမ်းမျှအမြင့်ဆုံး (ပိပုံ) နှင့်အမြင့်ဆုံး(ယာ) အပူချိန်၊၁၉၈၁-၂၀၁၀အချက်အလက်များကိုစစ်တမ်းကောက်ယူမှုသည်ဧပြီလသည်အပူဆုံးလအဖြစ်ဖော်ပြပြီးအမြင့်ဆုံးပျမ်းမျှနေအပူချိန်နှင့်ညအပူချိန်တို့ကိုတိုင်းတာရရှိသည်။အခြားတစ်ဘက်တွင်နေနှင့်ညအပူချိန်များအားဖြင့်ဖော်ပြရလျှင်အအေးဆုံးလများမှာဇန်နဝါရီနှင့်ဒီဇင်ဘာလများဖြစ်ကြသည်။

၂.၄ ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ဖိစီးမှုများ (shocks and stresses)
 မိုးရာသွန်းမှုအသွင်ကွဲများ၊ လွန်ကဲမှုများနှင့်ဦးတည်ရာ
 နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်

နှစ်စဉ်-မိုးရေချိန် အမြင့်အသွင်ကွဲများကို မိုးရေချိန်အတက်အကျများဖြင့် မိတ္ထီလာမြို့တွင် တွေ့ရပြီး ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်မှာ ပုံ (၇) တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း (၈၀၀) မီလီမီတာ ရှိလေသည်။ နှစ်ပေါင်း(၃၀)အတွင်း တိုင်းတာချက်များအရ (၁၉၉၄)ခုနှစ်သည် အခြောက်သွေ့ဆုံး နှစ်ဖြစ်ပြီး (၅၂၂)မီလီမီတာသာ ရရှိပြီးစိုစွတ်သော (၅၂) ရက်တွင် ရရှိမှုမညီမျှပေ။ ယင်းနှစ်များတွင် ၂၄ နာရီ အတွင်း အမြင့်ဆုံးမိုးရွာသွန်းမှုမှာ ဇွန်လ(၁၁)ရက်တွင် (၄၁) မီလီမီတာ၊ ဩဂုတ်လ(၆)ရက်တွင် (၄၁မီလီမီတာ)၊ မေလ (၃၀) ရက်တွင် (၃၂မီလီမီတာ)နှင့် မေလ ၂၈ ရက်တွင် (၂၉မီလီမီတာ) တို့ အသီးသီးဖြစ်ကြသည်။ ကျန်သောစိုစွတ်ရက်များမှာ (၂၀)မီလီမီတာ အောက်တွင်သာ တိုင်းတာ မှတ်သား ရရှိသည်။

အခြားတစ်ဘက်တွင် (၁၉၈၉) ခုနှစ်တွင် အစိုစွတ်ဆုံးနှစ် အဖြစ် မိုးရေချိန် (၁၀၅၃) မီလီ မီတာကို တိုင်းတာမှတ်သားရ သည်။ ယင်းနှစ်တွင် (၂၄)နာရီ အတွင်း မိုးအလွန်အကဲ ရွာသွန်းမှုကို မေလ (၁၃)ရက် နေ့တွင် (၁၉၄ မီလီမီတာ) နှင့် ဇူလိုင်လ ၁၂ ရက်နေ့တွင် (၁၁၄ မီလီမီတာ) အဖြစ် တိုင်းတာ မှတ်သားမိသည်။ အခြားသောတိုင်းတာ

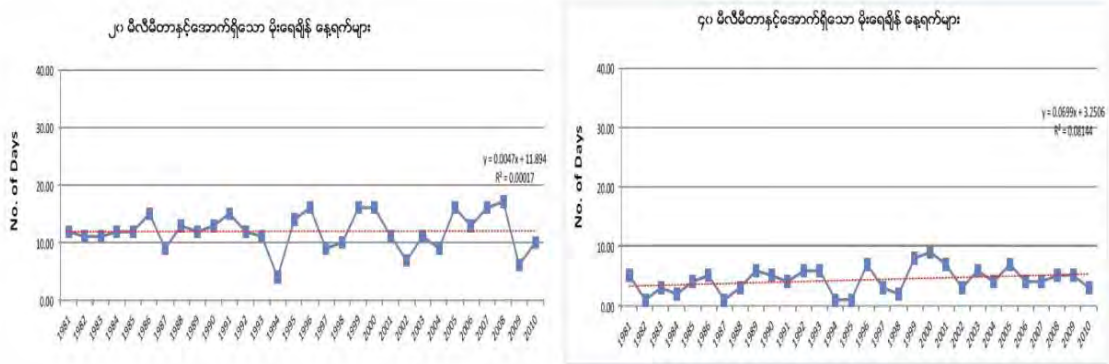

ပုံ ၇။ မိတ္ထီလာမြို့ ၏ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း မိုးရေချိန်အသွင်ကွဲများ။ အချက်အလက်များသည် နှစ် (၃၀) အတွင်း နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်အသွင်ကွဲများကို ဖော်ပြသည်။ အခြောက်သွေ့ဆုံးနှစ်မှာ ၁၉၉၄ ခုနှစ်နှင့် အစိုစွတ်ဆုံးနှစ်မှာ ၁၉၈၉ ခုနှစ်ဖြစ်သည်။ နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်မှာ ၈၀၀ မီလီမီတာခန့်ရှိသည်။

မှတ်သားမိသည့် ၂၄ နာရီအတွင်း မိုးရွာသွန်းမှုများမှာ အောက်တိုဘာလ(၇)ရက်တွင် (၆၃မီလီမီတာ)၊ ဩဂုတ်လ(၂၆)ရက်တွင် (၆၀မီလီမီတာ)၊ စက်တင်ဘာလ (၉) ရက်တွင် (၅၅မီလီမီတာ)၊ စက်တင်ဘာလ(၁၈)ရက်တွင် (၅၁မီလီမီတာ)၊ ဧပြီလ(၃၀)ရက်တွင် (၃၈မီလီမီတာ) ဇွန်လ(၁)ရက်နေ့တွင် (၃၀မီလီမီတာ) အောက်တိုဘာလ(၁၅)ရက်တွင် (၂၇မီလီမီတာ)နှင့် အောက်တိုဘာ(၂၃)ရက်တွင် (၂၆မီလီမီတာ)၊ စက်တင်ဘာလ (၁၀)ရက်တွင် ၂၁ မီလီမီတာနှင့် ဩဂုတ်လ(၂၁)ရက်တွင် (၂၀မီလီမီတာ) တို့အသီးသီးဖြစ်ကြသည်။ အခြားသောမိုးရွာသွန်းမှုများမှာ (၂၀) မီလီမီတာ အောက်များသာ ဖြစ်ကြသည်။ မိတ္ထီလာမြို့၏ နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်မှာ မြင့်မားလာကြောင်းတွေ့ရသည်။ ပျမ်းမျှမိုးရေချိန် အထက်နှင့်အောက် တူညီစွာရှိသော နှစ်များလည်းရှိသည်ဖြစ်ရာ ကောင်းကျိုးဖြစ်စေသည့် ထူးခြားမိုးရေချိန်ကို (၁၉၈၉)

ခုနှစ်တွင် (၁၀၅၃မီလီမီတာ)၊ ၁၉၉၆ခုနှစ်တွင် (၁၀၄၃မီလီမီတာ)၊ ၂၀၀၆ခုနှစ်တွင် (၁၀၃၇မီလီမီတာ) နှင့် ၂၀၀၀ ခုနှစ်တွင် (၁၀၃၃မီလီမီတာ) ကို အသီးသီးတိုင်းတာ မှတ်သားခဲ့ကြသည်။

အသေးစိတ်ဆန်းစစ်မှုများ၏ လွန်ကဲမိုးရေချိန်များသည် (၂၀) မီလီမီတာနှင့် (၄၀)မီလီမီတာကြားတွင် အနည်းငယ်မြင့်တက်လာကြောင်း တွေ့ရသည်။

ပုံ ၈ ၊ ၂၀ မီလီမီတာနှင့်အောက် နှင့် ၄၀မီလီမီတာနှင့်အောက်မိုးရေချိန်များ သည်မိတ္ထီလာမြို့၏ အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်ကြောင်းအနည်ငယ်ဖော်ပြသည်။

နှစ်ပေါင်း(၃၀)အတွင်းတွင် မိတ္ထီလာမြို့တွင်(၂၄)နာရီအတွင်းတွင် မိုးရေချိန်၄၀မီလီမီတာ >ရှိ အကြိမ်ပေါင်း(၁၃၀) လွန်ကဲမိုးရေချိန်များ တိုင်းတာမှတ်သားရရှိသည်။ ယင်းအချက်များမှ မိုးရေချိန် (၉) ခုမှာ(၂၄)နာရီအတွင်း (၁၀၀)မီလီမီတာထက် ကျော်လွန်သည်။ (၁၉၈၉ခုနှစ် မေလ၁၃ရက်နေ့တွင် (၁၉၄)မီလီမီတာ၊ (၂၀၀၃)ခုနှစ်မေလ(၂၃)ရက်နေ့တွင်(၁၈၀)မီလီမီတာ၊ (၂၀၀၁)ခုနှစ်၊ဇွန်လ(၂)ရက်နေ့တွင် (၁၂၁)မီလီမီတာ၊ (၁၉၈၉)ခုနှစ် ဇူလိုင်လတွင်နှင့် (၂၀၀၆)ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ (၂၄)ရက်နေ့တွင် (၁၁၄)မီလီမီတာ၊ (၁၉၈၇)ခုနှစ် ဩဂုတ်လ(၂၄)ရက်နေ့တွင် (၁၀၂)မီလီမီတာနှင့် (၂၀၀၂)ခုနှစ်ဩဂုတ်လတွင် (၁၀၁)မီလီမီတာ)တို့ အသီးသီးဖြစ်ကြသည်။

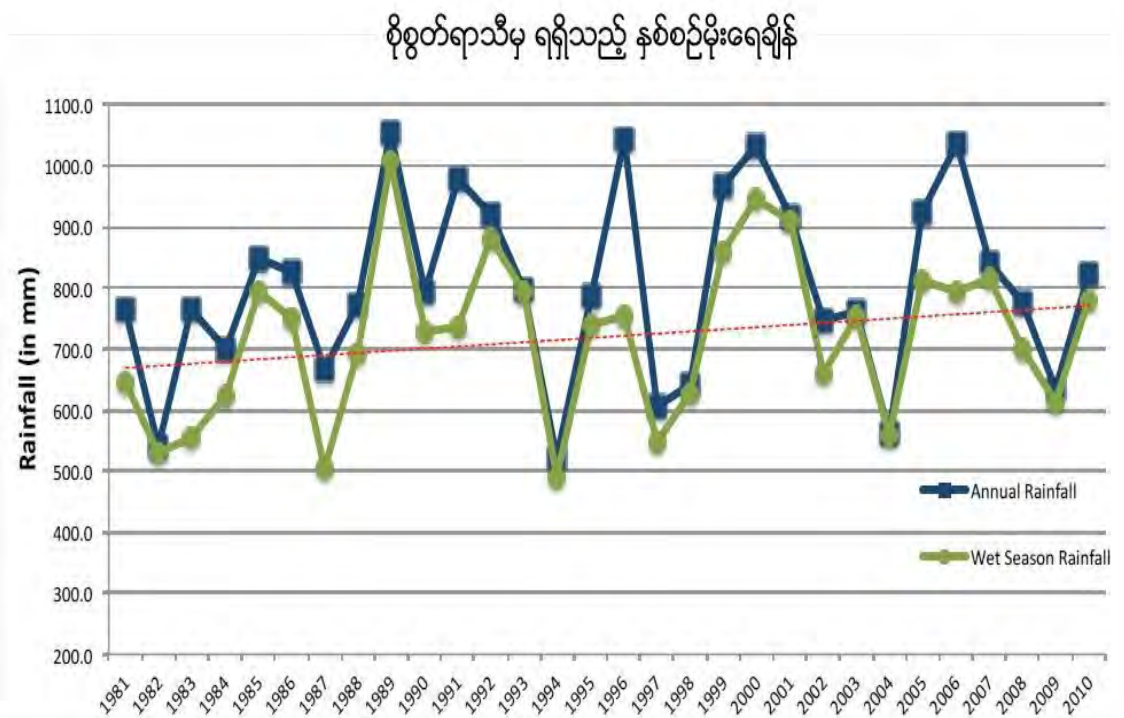
ဇယား ၂၊မိတ္ထီလာမြို့ရှိခြောက်သွေ့ရာသီအတွင်းလွန်ကဲမိုးရေချိန်ဖြစ်ရပ်များ	
၂၄-နာရီလွန်ကဲမိုးရေချိန်	တိုင်းတာသည့်ရက်စွဲများ
၁၀၄မီလီမီတာ	၁၉၉၁ခုနှစ်နိုဝင်ဘာလ၃ရက်
၆၆မီလီမီတာ	၁၉၉၆ခုနှစ်နိုဝင်ဘာလ၄ရက်
၅၆မီလီမီတာ	၁၉၈၁ခုနှစ်နိုဝင်ဘာလ၂၁
၅၅မီလီမီတာ	၁၉၈၈ခုနှစ်နိုဝင်ဘာလ၁၉
၅၅မီလီမီတာ	၁၉၈၈ခုနှစ်၊နိုဝင်ဘာလ၁၉
၅၀မီလီမီတာ	၁၉၉၆ခုနှစ်၊နိုဝင်ဘာလ၂၃
၄၇မီလီမီတာ	၂၀၀၆ခုနှစ်၊ဇူလိုင်လ၃ရက်
၄၃မီလီမီတာ	၂၀၀၈ခုနှစ်မတ်လ၂၆ရက်
၄၁မီလီမီတာ	၁၉၈၄နိုဝင်ဘာလ၂ရက်

(၁၀၀)မီလီမီတာထက်ကျော်လွန်သော လွန်ကဲမိုးရေချိန်အများစုသည် စိုစွတ်ရာသီအတွင်း ဖြစ်ကြကြောင်းကို သတိပြုသင့်သည်။ သို့ရာတွင်(၂၄)နာရီအတွင်း(၁၀၀) မီလီမီတာ ရောက်ရှိသော လွန်ကဲမိုးရေချိန်များကိုလည်း နိဝင်ဘာလတွင် တိုင်းတာမှတ်သားရရှိသည်။ ဇယား (၂) တွင် ယင်းအချက်အလက်များနှင့် အခြားသော(၄၀)မီလီမီတာထက် ကျော်လွန်သော လွန်ကဲမိုးရေချိန်များ မိတ္ထီလာမြို့၏ ခြောက်သွေ့ရာသီအတွင်း တိုင်းတာရရှိမှုများကို ဖော်ပြထားသည်။

စိုစွတ်၍ ခြောက်သွေ့မိုးရေချိန်

ပျမ်းမျှအားဖြင့် မိတ္ထီလာ၏ နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်(၉၀%)မှာ စိုစွတ်ရာသီမိုးရေချိန်များဖြစ်သော်လည်း တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ်ကွာဟမှုများသည် သိသာထင်ရှားလာသည်။ နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်အရ (၁၉၉၉)ခုနှစ်၏စိုစွတ်ရာသီတွင် မိုးရေချိန်အနည်းဆုံးတိုင်းတာမှတ်သားရသည် (၄၉၁မီလီမီတာ) နှင့် (၁၉၈၉)ခုနှစ် စိုစွတ်ရာသီတွင် တိုင်းတာမှတ်သားရသည့်မိုးရေချိန်မှာ (၁၀၀၆မီလီမီတာ) ဖြစ်လေသည်။

၂၀၀၄၊ ၁၉၉၃၊ ၂၀၀၁၊ ၂၀၀၃၊ ၁၉၈၂၊ ၁၉၉၈နှင့် ၂၀၀၉ခုနှစ် စိုစွတ်ရာသီတွင် နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်အမြင့်ဆုံး တိုင်းတာမှတ်သားရရှိသည်။ ယင်းနှစ်များအတွင်း ခြောက်သွေ့ရာသီ မိုးရေချိန်မှာ (၂မီလီမီတာ-၂၀မီလီမီတာသာ) ဖြစ်လေသည်။

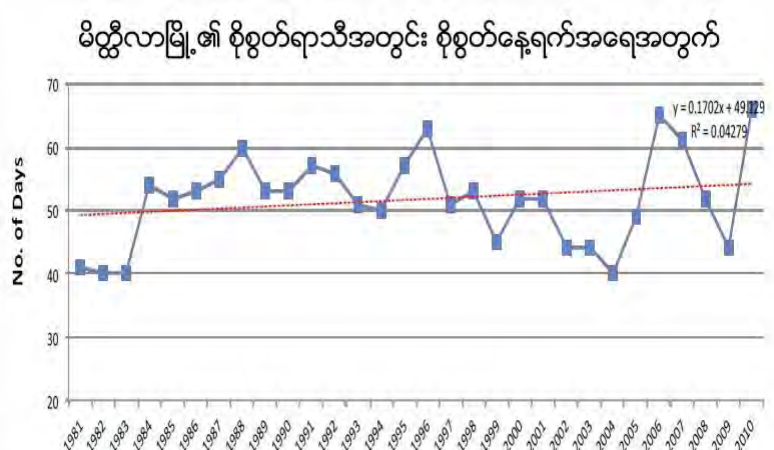
ပုံ ၉၊ မိတ္ထီလာမြို့ရှိ စိုစွတ်ရာသီမှ ရရှိသည့် နှစ်စဉ် မိုးရေချိန်

၁၉၉၆၊ ၁၉၉၁၊ ၂၀၀၆နှင့် ၁၉၈၃ခုနှစ်များအတွင်းတွင် စိုစွတ်ရာသီနှင့်နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်ရာသီအတွင်း အမြင့်ဆုံးအမှတ်သို့ရောက်ရှိခဲ့ကြောင်း မှတ်သားနိုင်သည်။ ယင်းနှစ်များအတွင်းတွင် ခြောက်သွေ့ရာသီသည် (၂၀၀) မီလီမီတာထက်ကျော်သော မိုးရေချိန်ကို ရရှိစေသောကြောင့် ခြောက်သွေ့လများအတွင်း လွန်ကဲဖြစ်ရပ်များဖြစ်သွားကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။ စိုစွတ်လရာသီ၏မိုးရေချိန်သည် အမြင့်ဘက်ကို ဦးတည်သွားနေကြောင်းဖော်ပြနေသည်။ နှစ်ပေါင်း (၁၇)နှစ်အတွင်း စိုစွတ်ရာသီ၏ မိုးရေချိန်မှတ်သားမှုများသည် စိုစွတ်ရာသီ၏ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်ထက် ကျော်လွန်နေသည်။ ထူးခြားစွာဖြင့် ပိုမိုစိုစွတ်သော စိုစွတ်ရာသီများကို ၁၉၈၉တွင် ၁၀၀မီလီမီတာ၊ ၂၀၀၀ခုနှစ်တွင် ၉၄၆မီလီမီတာ၊ ၂၀၀၁တွင် ၉၀၉မီလီမီတာနှင့် ၁၉၉၂ခုနှစ်တွင် ၈၈၀မီလီမီတာတို့ကို အသီးသီးမှတ်သားမိသည်။ ယင်းစိုစွတ်ရာသီများ အတွင်းတွင် လွန်ကဲမိုးရေချိန် များကိုလည်း မှတ်သားရရှိသည်။

သို့ရာတွင် စိုစွတ်ရာသီ၏ မိုးရေချိန်သည် ပျမ်းမျှ မိုးရေချိန်အောက် ရှိလျှင်ပင် ယင်းရာသီ အတွင်းတွင် ၂၀၀၂ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၃၁ရက်နေ့တွင် ၁၀၀မီလီမီတာထက် ကျော်လွန်သောမိုးရေချိန်များကို တိုင်းတာ မှတ်သားရရှိသည်။ ဒုတိယအခြောက်အသွေ့ဆုံး ရာသီမှာ (၁၉၈၇) ခုနှစ်ဩဂုတ်လတွင် ၁၀၀မီလီမီတာထက်ကျော်လွန် သည့် လွန်ကဲမိုးရေချိန်ကို တိုင်းတာမှတ်သားခဲ့ရသည်။

စိုစွတ်ရာသီဥတုအတွင်း စိုစွတ်နေ့ရက်များသည် အတက်ဘက်ကို ဦးတည်နေကြောင်း ပြသနေသည်။ (ပုံ၁၀) ။နှစ်စဉ်စိုစွတ်နေ့ရက် (၅၂)ရက်ခန့်ပျမ်းမျှဖြစ်ပြီး (၂၀၁၀)ခုနှစ်တွင် အများဆုံး နေ့ရက်များအဖြစ် (၆၆)ရက်(၂၀၀၆)ခုနှစ်တွင် (၆၅) ရက်၊ (၁၉၉၆)ခုနှစ်တွင် (၆၃)ရက်နှင့် (၂၀၀၇)ခုနှစ်တွင် (၆၁)ရက်နှင့် (၁၉၈၈)ခုနှစ်တွင် (၆၀)ရက် အသီးသီး တွေ့ရှိကြသည်။

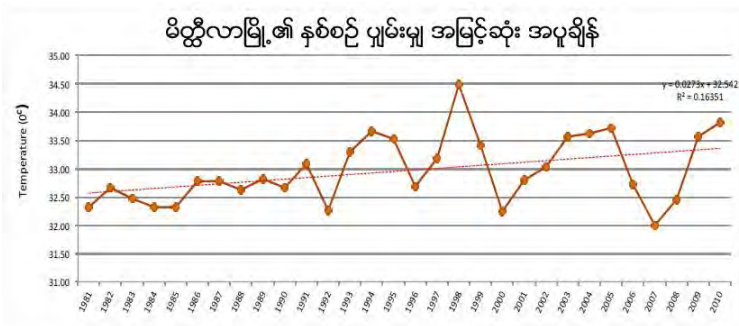
အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်နေမှုသည် နှစ်ပေါင်း(၃၀)အတွင်း စိုစွတ်သောရက်များမှာ (၅၂)ရက်နှင့်အထက်ရှိခဲ့ပြီး(၁၂)ရက်သာလျှင်(၅၁) မီလီမီတာနှင့် အောက်တွင်တိုင်းတာ ရရှိခဲ့သည်။

ပုံ ၁၀၊ စိုစွတ်ရာသီအတွင်း မိတ္ထီလာမြို့၏ တစ်နှစ်အတွင်း အသွင်ကွဲမှုဖြင့်သော စိုစွတ် နေ့ရက် အရေအတွက်များ။ စိုစွတ်နေ့ရက်အရေအတွက်များသည် အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်နေကြောင်း ပြသသည်။

အပူချိန်အမျိုးအကွဲများ၊လွန်ကဲမှုများနှင့်ဦးတည်ရာ အမြင့်ဆုံးအပူချိန်

မိတ္ထီလာမြို့တွင် လေ့လာမှတ်သားခဲ့သော အပူဆုံးအချိန်သည် အမြင့်ဆုံး ပျမ်းမျှအပူချိန်(၃၃) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် ဖြစ်လေသည်။ (ပုံ၁၁)သည် ဒေသအတွင်း ပျမ်းမျှအပူချိန်အမြင့်ဆုံး အမျိုးအကွဲများကို ၁၉၉၈ခုနှစ် အပူဆုံးနေ့ရက်များဖြင့် ဖော်ပြထားပြီး နှစ်စဉ်အပူချိန် (၃၄.၄၉)ဒီဂရီဆယ်လ်ဆီရပ် ပျမ်းမျှအပူချိန်ကို တိုင်းတာမှတ်သားရသည်။ ၂၀၁၀ခုနှစ်တွင် နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှအပူချိန် (၃၃.၈၂)ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်သည် ၎င်းကာလများအတွင်းတွင် ဒုတိယအပူဆုံးအချိန်အဖြစ် မှတ်သားရသည်။

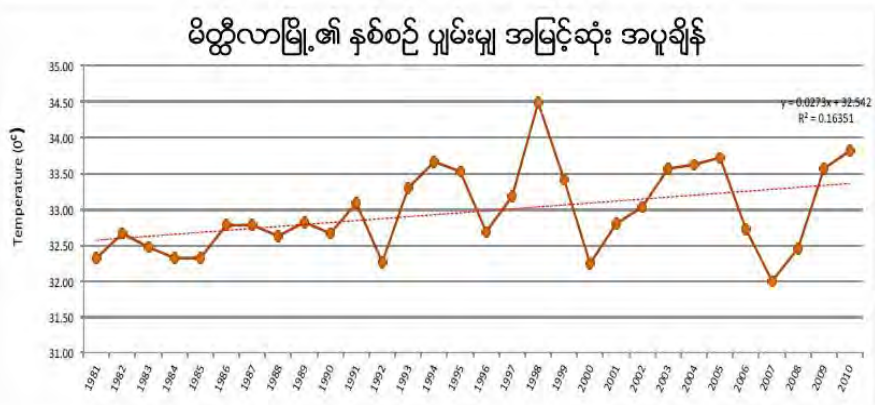
ပုံ ၁၁။ မိတ္ထီလာမြို့၏ ပျမ်းမျှ အမြင့်ဆုံးအပူချိန်ကို ဖော်ပြထားသည်။ အပူနှေးဆုံး နေ့ရက်များမှာ ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင်ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် အအေးဆုံး အပူချိန်မှာ ၂၀၀၇ ခုနှစ်တွင်ဖြစ်သည်။

(၂၀၀၈)ခုနှစ်တွင်ရက်ပေါင်း (၂၄၇) ရက်သည် ပျမ်းမျှ အပူချိန်၃၃ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ထက် ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ ယင်းမှ (၂၇)ရက်သည်နေ့ အပူချိန် ၄၀နှင့်အထက် တိုင်းတာမှတ်သား ရရှိသည်။ ၎င်းနှစ်အတွင်း တိုင်းတာမိသည့် အမြင့်ဆုံး နေ့အပူချိန်မှာ (၄၃.၂၀) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် ဖြစ်သည်။

၂၀၁၃ (၁၃ဇူလိုင်) လသည်နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်းတွင် အပူဆုံးနေ့အဖြစ်အဖြစ် မှတ်သားရသည်။ အခြားသောအပူချိန်များမှာ ၄၄ဒီဂရီဆယ်စီးရပ် (၂၀၁၀ခုနှစ်မေလ၁၄ရက်)၊ ၄၃.၅၀ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် (၂၀၁၀ခုနှစ်မေလ၁၈ရက်)၊ ၄၃.၂၀ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် (၁၉၉၈ခုနှစ် မေလ၁၀ရက်) များဖြစ်ကြပြီး ၄၃ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် (၅) ကြိမ်တိုင်းတာမှတ်သားရပြီး၎င်းမှ (၄) ကြိမ်မှာ ၂၀၁၀အတွင်းဖြစ်သည်။ (၂၀၀၅ခုနှစ် မေလ၁၇ရက်၊ နှင့်၂၀၁၀ခုနှစ် ဇူလိုင်၂၅၊ မေ၁၃၊ ၁၅၊ နှင့်၁၇ရက်များ ဖြစ်ကြသည်)

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေကာမူ ၂၀၀၈ခုနှစ်နှင့် နိုင်းယုဉ်လျှင်ရက်ပေါင်း (၁၇၆)ရက်သာလျှင် အမြင့်ဆုံးပျမ်းမျှအပူချိန် ၃၃ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ထက် ကျော်လွန်ပြီး(၃၉)ရက်သည် အပူချိန်(၄၀) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်နှင့် အထက်ရှိကြောင်း မှတ်သားရသည်။ (မတ်လ၊ဇူလိုင်လနှင့်မေလ) တို့ဖြစ်ပြီး ရက်ပေါင်း(၁၁၂)ရက်သာလျှင် ပျမ်းမျှအပူချိန် ၃၃ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်နှင့် အောက်တွင် မှတ်သားရသည်။ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်မှာ (၂၁)ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် ဖြစ်သည်။

ပျမ်းမျှအပူချိန်သည် အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်ရွေ့လျား နေကြောင်းထင်ရှား နေပြီး နှစ်ပေါင်း(၃၀) အတွင်း ပျမ်းမျှအပူချိန်ထက် မြင့်မားလာကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။

အနိမ့်ဆုံးအပူချိန် သာမန်အားဖြင့် ညနေ၆နာရီမိနစ်မှ နံနက်၆နာရီ၃၀အထိ တိုင်းတာရရှိသော ညအပူချိန်ကို အောက်ပါဇယားတွင်ဖော်ပြထားပါသည်။ ပုံ(၁၂)သည် မိတ္ထီလာမြို့၏ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန် အမျိုးအကွဲများကို ဖော်ပြပြီး ပျမ်းမျှအပူချိန်မှာ(၂၁.၆၀)ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ဝန်းကျင် ရှိလေးသည်။ ၁၉၉၁ခုနှစ် ညအပူချိန်သည် (၂၀.၄၆)ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် အအေးဆုံးအဖြစ်တိုင်းတာရရှိသည်။ သို့ရာတွင် အပူဆုံးပျမ်းမျှညအပူချိန်မှာ (၂၀၁၀)ခုနှစ်တွင် (၂၂.၆၅ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်) နှင့် ၁၉၉၈ခုနှစ်တွင် (၂၂.၃၉ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်) တို့ဖြစ်ကြသည်။ (၁၉၉၁)ခုနှစ်တွင် ညပေါင်း (၂၅၀) မှာ ပျမ်းမျှအပူချိန်ထက် ပို၍ပူနွေးပြီး ၎င်းတို့မှညပေါင်း (၁၁၈) ညသည် အနိမ့်ဆုံးအပူချိန် (၂၅)ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ထက် ကျော်လွန်သည်။ ဤနှစ်များအတွင်းအပူနွေးဆုံးညများမှာ မေလ၁၁ (၃၀.၇၀ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်)၊ ဥပမာအားဖြင့် ညအပူချိန်၃၀ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ထက် ကျော်လွန်သည်။ ညပေါင်း ၂၄၂ညသည် ပျမ်းမျှအနိမ့်ဆုံးအပူချိန်ထက် ကျော်လွန်သည်။ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်ကို ဇန်နဝါရီလ(၁၅)ရက်နေ့တွင် တိုင်းတာမှတ်သားရသည်။

ပုံ ၁၁။ မိတ္ထီလာမြို့၏ ပျမ်းမျှ အမြင့်ဆုံးအပူချိန်ကို ဖော်ပြထားသည်။ အပူနွေးဆုံး နေ့ရက်များမှာ ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင်ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် အအေးဆုံး အပူချိန်မှာ ၂၀၀၇ ခုနှစ်တွင်ဖြစ်သည်။

၂၀၁၀ခုနှစ်တွင် အပူနွေးဆုံးညမှာ ၂၀၁၀ခုနှစ်မေလ၁၄ရက် (၃၁.၁၀ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်) ဖြစ်သည်။ စုစုပေါင်း (၆) ညသည် အနိမ့်ဆုံးအပူချိန် ၃၀ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် အဖြစ် တိုင်းတာရမိပြီး အားလုံးမှာ မေလအတွင်းတွင်ဖြစ်သည်။ ယင်းနှစ်အတွက် အနိမ့်ဆုံးညအပူချိန်ကို ဇန်နဝါရီလ၃ရက်နေ့တွင် ၁၁.၁၀ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်အဖြစ် မှတ်သားရသည်။

အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်သည် အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်နေကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။ ၎င်းမှာ နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း ပျမ်းမျှထက် ပို၍ပူနွေးသော ညများကိုကြုံတွေ့ခဲ့ကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။

၃။ ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရလဒ်များ

၃.၁ ကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ် သမိုင်းကြောင်း

ညောင်ဇောက် ကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ်သမိုင်း (ဇယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

စဉ်	အကြောင်းအရာ	ခုနှစ်	ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော အကြောင်းအရင်း	ဖြေရှင်းခဲ့သောနည်းလမ်း
၁။	ရေရှားခြင်း	၂၀၁၆	ရေချိုးတွင်း မရှိခြင်း	ရေဝယ်သောက်ရခြင်း
၂။	မိုးခေါင်ခြင်း	၂၀၀၁-၁၄	သစ်တောမရှိခြင်း	လွန်ဆွဲ၊ နတ်ကနားပေး
၃။	ရွေ့ပြောင်းသူများလာခြင်း	၂၀၁၅	မိုးခေါင်ခြင်း၊ စားဝတ်နေရေး၊ အဆင်မပြေခြင်း	-

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ရေရှားခြင်းကို ညောင်ဇောက်ကျေးရွာတွင် ၂၀၁၆ ခုနှစ်တွင် ဖြစ်ပွားနေပါသည်။ ရေရှားရခြင်းမှာ ညောင်ဇောက် ကျေးရွာတွင် ရေချိုးတွင်း နည်းပါးခြင်း၊ ချောင်းများနှင့် ဝေးကွာခြင်း မရှိသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ညောင်ဇောက် ကျေးရွာတွင် ရေရှားပါးရခြင်းကို နှစ်တိုင်းတွင် နွေရာသီရောက်တိုင်း ခံစားရလေ့ရှိပါသည်။ ရေတွင်းများမှာ နွေရာသီတွင် ရေများထွက်မှုမှာ မကောင်းတော့ပါ။ ရေချိုးရှားပါးသောကြောင့် ရေများ ဝယ်သောက်ရခြင်း၊ အခြားကျေးရွာများသို့ သွား၍ခပ်ခဲ့ရပါသည်။

မိုးခေါင်ခြင်း

ညောင်ဇောက် ကျေးရွာတွင် မိုးခေါင်ခြင်းကို ၂၀၁၁ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၄ အတွင်း ခံစားခဲ့ကြပါသည်။ မိုးခေါင်ရသော အကြောင်းအရင်းမှ သစ်တောများ မရှိတော့ခြင်း သစ်ပင်များ ခုတ်ခြင်း၊ မီးသွေးများ ဖုတ်ခြင်းများကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ မိုးခေါင်လျှင် ကျေးရွာလူထုမှ ရှေးရိုးစွဲအလေ့အထများဖြစ်သော လွန်များ ဆွဲထားခြင်း၊ နတ်ကနားများ ပေးခြင်းများဖြင့် ဖြေရှင်းခဲ့ပါသည်။

ရွေ့ပြောင်းသူများလာခြင်း

ညောင်ဇောက်ကျေးရွာတွင် ရွေ့ပြောင်းသူများအား ကျေးရွာအတွင်း မိုးခေါင်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ရွေ့ပြောင်းလုပ်ဆောင်လာခြင်းမှာ ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် အများဆုံး ရွေ့ပြောင်း လုပ်ကိုင်သူများ လာရပါသည်။ ရွေ့ပြောင်းသွားလာသူများရခြင်း အကြောင်းအရင်းမှာ မိုးခေါင်ခြင်း

စားဝတ်နေရေး အဆင်မပြေခြင်း အလုပ်အကိုင် ရှားပါးခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ဖြေရှင်းခဲ့သော နည်းလမ်းမှာ ပြည်တွင်းပြည်ပတွင် သွားရောက် လုပ်ကိုင် ခဲ့ကြရပါသည်။

၃.၂ ရာသီခွင်ပြပြကွဲဒိန်

မိတ္ထီလာမြို့နယ် ၊ ရေပေအုပ်စု ၊ ညောင်ဇောက်ကျေးရွာတွင် ရာသီခွင်ပြ ကွဲဒိန်

အထွက်ထွက်	တန်ခူး	မတ်လ	ဧပြီလ	မေလ	ဇူလိုင်	ဇူလိုင်	ဇူလိုင်	ဇူလိုင်	ဇူလိုင်	ဇူလိုင်	ဇူလိုင်	ဇူလိုင်
ရာသီခွင်ပြပြကွဲဒိန်												
နှမ်း	-					-	-	-	-	-	-	-
စိုက်ပျိုးရေး	-			-	-	-	-	-		-	-	-
ပဲအမျိုးမျိုး	-		-	-		-	-	-		-	-	-
နွား		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ဝက်		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ဆိတ်		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
စင် ငွေ	-	-	-	-	၂၀၀၀၀	-	-	-	၅၀၀၀၀၀	-	-	-
ထွက်စွဲ	၁၀၀၀၀	၁၀၀၀၀	၂၀၀၀၀	၂၀၀၀၀	၁၀၀၀၀	၁၀၀၀၀	၂၀၀၀၀	၂၀၀၀၀	၁၀၀၀၀	၁၀၀၀၀	၁၀၀၀၀	၁၀၀၀၀
ရောဂါကျရောက်ခြင်း (လေ့ကျင့်မှု)	-	အိတ်ရပ်	အိတ်ရပ်	-	-	-	-	-	ဖျား	ဖျား	ဖျား	-

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ် နှမ်း

မိတ္ထီလာမြို့နယ်၊ ရေပေအုပ်စု၊ ညောင်ဇောက်ကျေးရွာတွင် နှမ်းကို အများဆုံး စိုက်ပျိုးပါသည်။ နှမ်းကို စိုက်ရခြင်းမှာ ဆီအတွက်နှင့် နွားစားအတွက် အများဆုံး စိုက်ပျိုးပါသည်။ နှမ်းကို ကဆုန်လတွင် ပျိုးကြပြီး နယုန်၊ ဝါဆို၊ ဝါခေါင်တွင် ပေါင်ထိုးပါသည်။ တော်သလင်းလတွင် ရိတ်သိမ်းကြပြီး ရောင်း၍၎င်း ပျိုးနှမ်းအဖြစ်၎င်း စိုက်ပျိုး ကြပါသည်။ အချို့သောသူများက သိမ်းထားကာ ဈေးတက်သောအခါ နှမ်းကိုလည်းကောင်း၊ ဆီကြိတ်၍ ၎င်း ပြုလုပ်ကြပါသည်။

ပဲစဉ်းငုံ ပဲအမျိုးမျိုး

ပဲစဉ်းငုံကို အချို့သော တောင်သူများကသာ စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ ကဆုန်လတွင် စိုက်ပျိုးပြီး ကဆုန်၊ နယုန်လ၊ ဝါဆိုလများတွင်သာ ပေါင်းထိုးကြပါသည်။ ကျန်သောလများတွင် မြက်ရိတ်ခြင်း ထည့်လိုက်ခြင်းများဖြင့် စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ ပြာသိုလတွင် ပဲအမျိုးမျိုး ရိတ်သိမ်းကြပါသည်။

မွေးမြူရေး

ညောင်ဇောက်ကျေးရွာတွင် နွား၊ ဝက်၊ ဆိတ်၊ ကြက်တို့ကို မွေးမြူကြပါသည်။ ၎င်းတို့ အိမ်တိုင်းနီးပါး မွေးမြူကြပါသည်။ ၎င်းတို့ ဝင်ငွေရှားပါးသော အချိန်များတွင် ၎င်းသီးနှံများကို စိုက်ပျိုးသော အချိန်များတွင် ရောင်းချကြပါသည်။ အချို့သောသူများက အိမ်များတွင် သားကျများ မွေးမြူကြခြင်း၊ အကောင်ပေါက်များ မွေးမြူကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဝင်ငွေ

ညောင်ဇောက် ကျေးရွာတွင် ဝင်ငွေမှာ ရှားပါးပါသည်။ တောင်သူလုပ်ငန်းများ ပေါ်ပေါက်ချိန် တိရစ္ဆာန်များ ရောင်းချခြင်းများတွင်သာ ဝင်ငွေရှိပါသည်။ တော်သလင်းလ များတွင်သာ ဝင်ငွေများခြင်းပြီး တောင်သူသိမ်းချိန်ဖြစ် သော ပြာသိုလတွင်သာ ဝင်ငွေရရှိပါသည်။

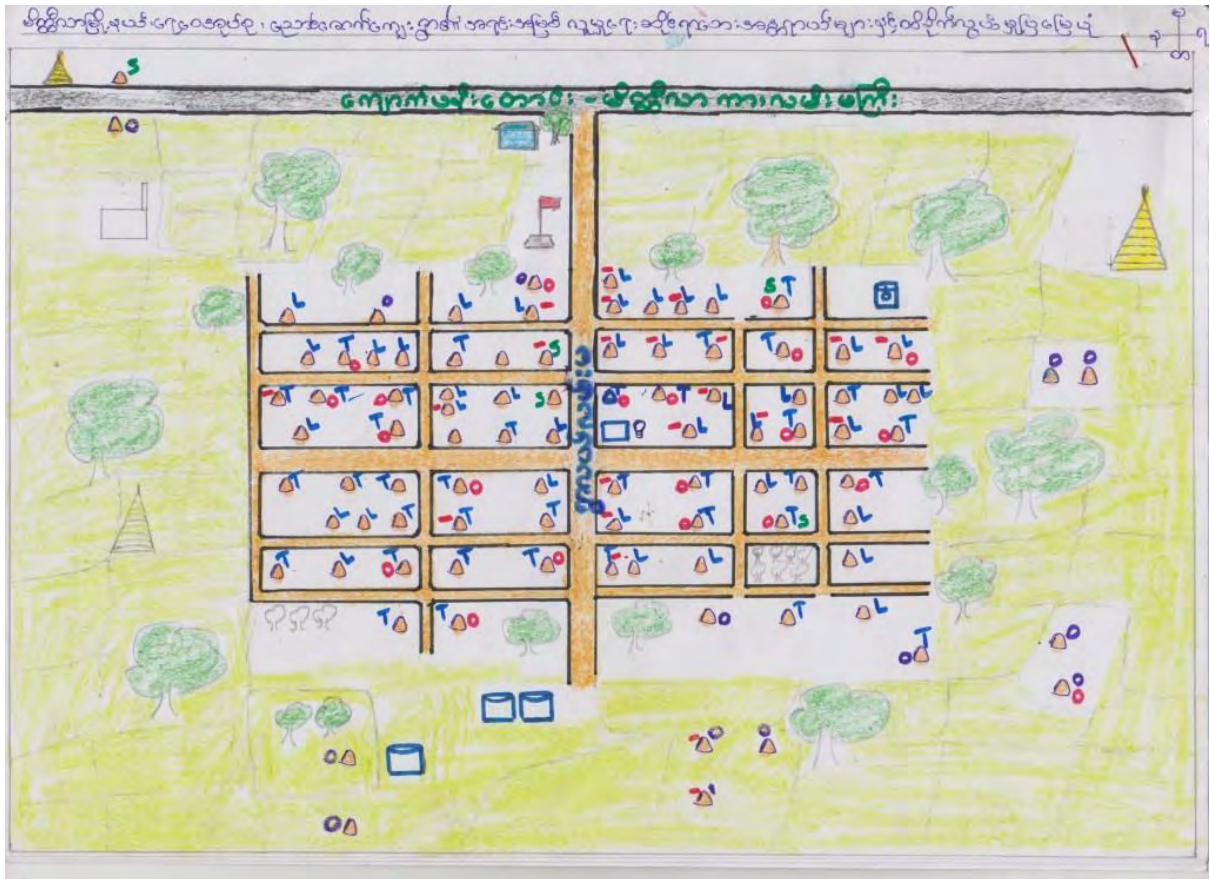
ထွက်ငွေ

ညောင်ဇောက် ကျေးရွာတွင် ထွက်ငွေမှာ တောင်သူဝင်ချိန် လများဖြစ်သော ကဆုန်၊ နယုန်၊ ဝါဆို၊ ဝါခေါင်လများတွင် ထွက်ငွေမှာ ၁၅၀၀၀၀ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိပြီး ကျန်သောလများတွင် ထွက်ငွေမှာ ၁၀၀၀၀၀ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိသည်။ ပြာသိုလတွင် ထွက်ငွေမှာ (၂၀၀၀၀၀)နှင့် အထက်ဝန်းကျင်ရှိသည်။ တပေါင်းလတွင် ထွက်ငွေ မရှိပါ။ ညောင်ဇောက်ကျေးရွာတွင် ထွက်ငွေနှင့် ဝင်ငွေမမျှပါ။

ရောဂါ ကျရောက်မှု

ညောင်ဇောက် ကျေးရွာတွင် တိရစ္ဆာန်များသည် ကဆုန်၊ နယုန်လတွင် ဆီးချုပ်၊ ဝမ်းချုပ်ဖြစ်သည်။ နတ်တော်၊ ပြာသို၊ တပို့တွဲလတွင် ဖျားနာခြင်းများရှိသည်။

၃.၃ အရင်းအမြစ်ပြု/ဘေးအန္တရာယ်ပြု/ထိခိုက်လွယ်မှုပြုမြေပုံ (မြေပုံ၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

အရင်းမြစ်ဆိုင်ရာသုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

မိတ္ထီလာမြို့နယ် ရေပေအုပ်စု ညောင်ဇောက် ကျေးရွာတွင် အရင်းအမြစ် လူမှုရေးဆိုင်ရာ ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုပြု မြေပုံကို ကျေးရွာသူ/သားများနှင့် ရေးဆွဲ ခဲ့ပါသည်။ ညောင်ဇောက် ကျေးရွာသည် အိမ်ခြေ (၉၃) အိမ်ရှိပါသည်။ တောင်သူအိမ် (၃၇) အိမ်၊ လက်လုပ်လက်စားအိမ် (၃၈) အိမ်၊ ထန်းတက်သောအိမ် (၁၃) အိမ် ရှိပါသည်။ အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သောအိမ်မှာ (၂၂) အိမ် ရှိပါသည်။ ရွာ၏ မြောက်ဘက်တွင် စာသင်ကျောင်း ရှိပါသည်။ ရွာ၏အရှေ့ဘက်တွင် ဘုန်းကြီးကျောင်း ရှိပါသည်။ ကျေးရွာ၏ အနောက်မြောက်ဘက်တွင် စေတီတစ်ဆူ ရှိပါသည်။ ရွာ၏အနောက်ဘက်တွင် သချိုင်းကုန်း ရှိပါသည်။ ကျေးရွာ၏ အရင်းအမြစ်များမှာ ရေ၊ သစ်ပင်၊ ယာတို့ ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာအတွင်းတွင် ကိုယ်ပိုင်စက်ရေတွင်း (၂၂) တွင်းနှင့် ရွာဘုံပိုင် သောက်ရေတွင်း (၁) တွင်းနှင့် ချိုးရေတွင်း (၂) တွင်း ရှိပါသည်။ ညောင်ဇောက် ကျေးရွာတွင် သရက်ပင်၊ မာလကာပင်၊ ထန်းပင်၊ ဇီးပင်၊ မန်းကျည်းပင်တို့ ရှိပါသည်။ ယာခင်းများတွင်စိုက်သော သီးနှံများမှာ နှမ်း၊ ဝါ၊ ပဲစဉ်းငုံ၊ မြေပဲ၊ ပဲအမျိုးမျိုးတို့ကို စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ ဒေသထွက်သီးနှံများကို ပွဲစားများထံ ရောင်းချကြပါသည်။ ရေပေဈေး၊ မိတ္ထီလာ ဈေးသို့လည်း ရောင်းချကြပါသည်။ ကျေးရွာ အတွင်းတွင် သနပ်ခါးခြံ (၂) ခြံ ရှိပါသည်။

ကျေးရွာ၏ အလယ်တွင် ရွာဘုံပိုင် စက်ရေတွင်းနှင့် မီးစက် ရှိပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်နိုင်သောနေရာ မရှိပါ။ ကျေးရွာအတွင်းတွင် ထိခိုက်ပျက်စီးလွယ်သော အိမ်များမှာ ကလေး၊ မသန်စွမ်း သက်ကြီးရွယ်အို၊ အမျိုးသမီးများ ဖြစ်ပါသည်။ ရွာ၏ တောင်ဘက်သို့ သွားလျှင် ယာတောသို့ သွားရပါသည်။ ရွာ၏ ဈေးဆိုင် (၅) ဆိုင် ရှိပါသည်။ ထိုဈေးဆိုင်မှ မုန့်ပဲသရေစာနှင့် ကုန်ခြောက်များ ရောင်းချကြပါသည်။ ရွာ၏အနောက်ဘက်သို့ သွားလျှင် ရွာသစ်ကျေးရွာသို့ ရောက်ရှိပါသည်။ ထိုကျေးရွာသို့ လူမှုရေးအရ သွားလာလှုပ်ရှားကြပါသည်။ ရွာ၏ မြောက်ဘက်သို့ သွားလျှင် မိတ္ထီလာ ကျောက်ပန်းတောင်း ကားလမ်းမကြီးသို့ ရောက်ရှိပါသည်။ ထိုမှ အရှေ့သို့ သွားလျှင် ရေဝေသို့ ရောက်ရှိပါသည်။ ရေဝေသို့ ပညာရေး ကျန်းမာရေး၊ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေးအရ သွားလာ လှုပ်ရှားကြပါသည်။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ပတ်သက်ပြီး အရည်အသွေး လျော့ကျနေပါသည်။ မြေဆီလွှာ ပျက်စီးမှုများ ရှိပါသည်။ ယခင်က မြေဩဇာအဖြစ် နွားချေး မပိတ်ချေးများသာ အသုံးပြုကြပြီး ယခုအခါ သဘာဝ ဓာတ်မြေဩဇာများ ထည့်သွင်း အသုံးပြုလာကြပြီး မြေဆီလွှာပျက်စီးမှုများ ရှိလာပါသည်။ သစ်ပင်များလည်း ပြုန်းတီးမှု ရှိပါသည်။ ကျန်းမာရေးအရ ရွာရှိဆရာနှစ်ဦးနှင့် ကုသကြပါသည်။ ကျန်းမာရေး အခြေအနေဆိုးပါက မိတ္ထီလာ ဆေးရုံသို့ သွားရောက်ကုသကြပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်းတွင် ဆေးပေးခန်း မရှိပါ။ မွေးမြူရေးမှာ ဆိတ် နွား ဝက်တို့ကို မွေးမြူကြပါသည်။ ကလေးများ အကြိုက်ဆုံးနေရာမှာ ရွာ၏တောင်ဘက်ကွင်းပြင်ဖြစ်သည်။

ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ သုံးသပ်ချက်

ကျေးရွာတွင် ဘေးအန္တရာယ်ရှိသော နေရာရှိပါသည်။ ၎င်းမှာ ရွာ၏မြောက်ဘက် တွင်ရှိသော ချောင်းဖြစ်ပါသည်။ မိုးတွင်းကာလတွင်း ချောင်းရေပြည့်၍ ကလေး၊ လူကြီး၊ သက်ကြီးရွယ်အိုတို့အတွက် အသက်အန္တရာယ် စိုးရိမ်ရပါသည်။

ထိခိုက်လွယ်မှုဆိုင်ရာသုံးသပ်ချက်

ကျေးရွာတွင် ထိခိုက်လွယ်သော သူများမှာ အဆင့်(၃)တွင် ပါဝင်သော လက်လုပ်စား အိမ်ထောင်စုများ ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းတို့သည် အလုပ်မရှိသောကာလတွင် ရေမြေရပ်ခြားသွား၍ လုပ်ကိုင်စားသောက်ကြပါသည်။

ကလေးများသည် ကျေးရွာ၏ တောင်ပိုင်းနှင့် မြောက်ပိုင်းကို ကြိုက်ကြပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်ကြုံလာလျှင် ခိုလှုံရာနေရာသို့သွားရန် လမ်းများကို သိရှိပါသည်။

ရပ်ရွာ၏ အနီးအနားကျေးရွာများမှာ မြောက်ဘက်တွင် တမာပင်ရွာ၊ အနောက်ဘက်တွင် ချောင်းခွကျေးရွာ တည်ရှိပါသည်။

၃.၄ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများဆန်းစစ်ခြင်း (ဇယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းဆိုင်ရာ ပိုင်ဆိုင်မှုများ	အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းဆိုင်ရာ ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်ချိန်နှင့် ဖိစီးမှုများ ရှိနေချိန် ဘယ်လိုပြုမူ နိုင်သလဲ၊ ဘယ်လိုကူညီနိုင်သလဲ?	အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းများ အပေါ် ဘေးအန္တရာယ်များ ဘယ်လို ကျရောက်နိုင်သလဲ	ဘယ်လိုအချိန်ဘေးအန္တရာယ်တွေ ဖြစ်နိုင်သလဲ? ပိုင်ဆိုင်မှုများ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများကို ဘယ်လိုကာကွယ်နိုင်မလဲ?	ရပ်ရွာအတွင်း ရွေးချယ်နိုင်သည့် အခွင့်အရေးရှိနိုင်သလား? (တစ်ခြား) အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလိုက်လေ့ရှိသော အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း
နှမ်း၊ ဝါ၊ ထောပတ်	မိမိကျေးရွာတွင် အန္တရာယ် ကျရောက်နေရင် လုံလောက်သော အစားအစာ တွေကို ဖူလုံမှုကို ထုတ်လုပ်ခြင်း	ပိုးကျခြင်း၊ မိုးများခြင်း ၊ အသီးအပွင့်ကြော့ ပေါင်းများသွားရင် အသီးမသီးဟု	ဆေးပျဉ်း၊ ပေါင်းပေါက် အသီးအပွင့် ဆေးမျဉ်းခြင်း	စိုက်ပျိုးရေးသင်တန်း နည်းပညာ
နွား၊ ဝက်၊ ဆိတ်၊ ကြက်	မိသားစုများအတွက် အစားအစာဖူလုံတယ်	ခွာနာ၊ လျှာနာ၊ ဆီးချုပ် ဝမ်းချုပ် ကြက်နာကျခြင်း	ဆေးထိုးခြင်း၊ ဆေးသွင်း၊ ဆေးတိုက်ခြင်း	တိမွေးကု သင်တန်း
လှည်း၊ ဆိုင်ကယ်၊ ကား	ကျန်းမာရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး	ကားမောက်၊ ဆိုင်ကယ်မောက်၊ လမ်းမကောင်းခြင်း	လမ်းကိုပြုပြင်ဖို့ လိုအပ်တယ်၊ သစ်ကိုင်းများ ခုတ်ခြင်း	လမ်းပြုပြင်ခြင်း၊ သစ်ပင်များ ရှင်းခြင်း၊ စက်ပြင်သင်တန်းများ လိုအပ်ခြင်း

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ် နှမ်း၊ ပဲစဉ်းငုံ၊ ထောပတ်

ညောင်ဇောက် ကျေးရွာတွင် နှမ်း၊ ပဲစဉ်းငုံ၊ ထောပတ်တို့ကို စိုက်ပျိုးပါတယ်။ ထိုသီးနှံများ သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်ချိန်တွင် လုံလောက်သော အစားအစာကို ဖူလုံမှုကိုရရှိပါသည်။ ထိုသီးနှံများကို ရောဂါပိုးကျခြင်း၊ မိုးများခြင်း၊ အသီးအပွင့်များကြော့ခြင်း၊ ခြင်ပေါင်များ မနိုင်သော အချိန်များတွင် အသီးများ မတင်တော့ပါ။ ထိုကျရောက်မှုများကို ဆေးဖျဉ်းခြင်း၊ ပေါင်းပေါက်ခြင်း၊ အသီးအပွင့်များ တင်သော ဆေးများဖျန်းခြင်းဖြင့် ကာကွယ်နိုင်ပါသည်။ ထိုသီးနှံများကို စနစ်တကျ ဖြစ်စေရန် စိုက်ပျိုးရေး သင်တန်းများ လိုအပ်ပါသည်။

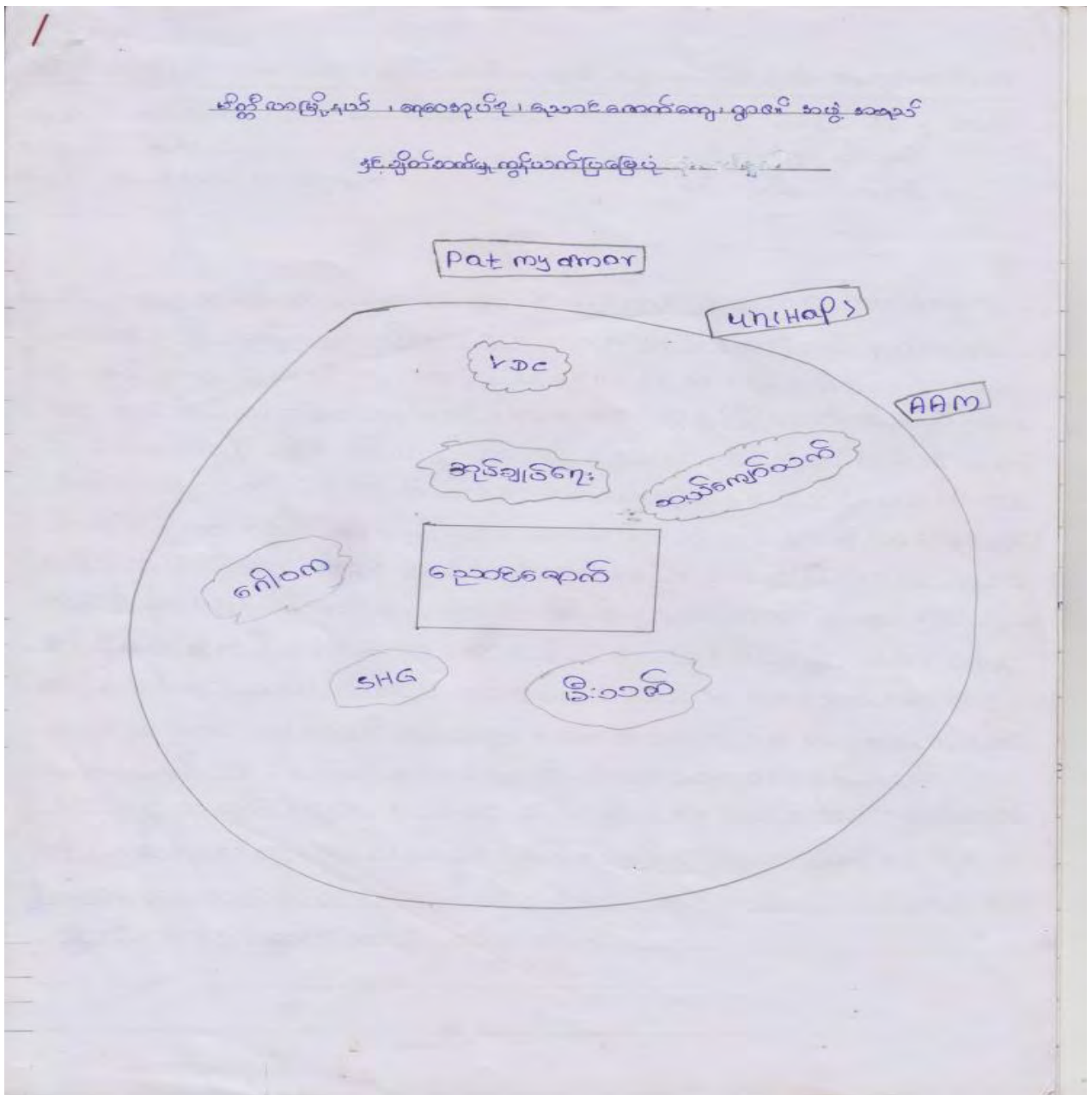
ဝက်၊ နွား၊ ဆိတ်၊ ကြက်

ညောင်ဇောက် ကျေးရွာတွင် စားဝတ်နေရေးနှင့် စိုက်ပျိုးရေးအတွက် ဝက်၊ နွား၊ ဆိတ်၊ ကြက်များကို မွေးမြူကြပါသည်။ ထိုတိရစ္ဆာန်များကို သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်များမှာတော့ ခွာနာ၊ လျှာနာ၊ ဆီးချုပ် ဝမ်းချုပ်၊ ကြက်နာများ ဖြစ်သောကြောင့် သေကြေခြင်းများ ခံစားရပါသည်။ ထိုရောဂါများကို ဆေးတိုက်ခြင်း၊ ဆေးထိုးခြင်း၊ ဆေးလိမ်းခြင်းများ ပြုလုပ်၍ ကာကွယ်ကြပါသည်။ ထိုရောဂါများကို ကာကွယ်နိုင်စေရန် တိမွေးကု သင်တန်းများ လိုအပ်ပါသည်။

လှည်း၊ ဆိုင်ကယ်၊ ကား

ညောင်ဇောက် ကျေးရွာတွင် ပို့ဆောင်ရေး၊ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများအတွက် အသုံးပြုကြပါသည်။ ထိုသို့ သွားလာနိုင်စေရန်အတွက် လမ်းများ မကောင်းခြင်းကြောင့် ကားများပျက်ခြင်း၊ မောက်ခြင်း၊ သွားလာရေး တွင် နောက်ကျခြင်းများ ဖြစ်ကြပါသည်။ ထိုသို့ အန္တရာယ်များမဖြစ်ရန် လမ်းများကိုပြုပြင်ခြင်း လမ်းဘေး သစ်ပင်ကြီးများမှ သစ်ကိုင်းများကို ခုတ်ခြင်းများဖြင့် ကာကွယ်နိုင်ပါသည်။ ထိုသို့ မဖြစ်စေရန် စက်ပြင် သင်တန်းများ၊ သစ်ပင်စိုက်ခြင်း ပွဲတော်များပြုလုပ်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

၃.၅ ရပ်ရွာအတွင်း အဖွဲ့အစည်းများ ပေါင်းစပ်ယှက်နွယ်မှုပြမြေပုံ

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

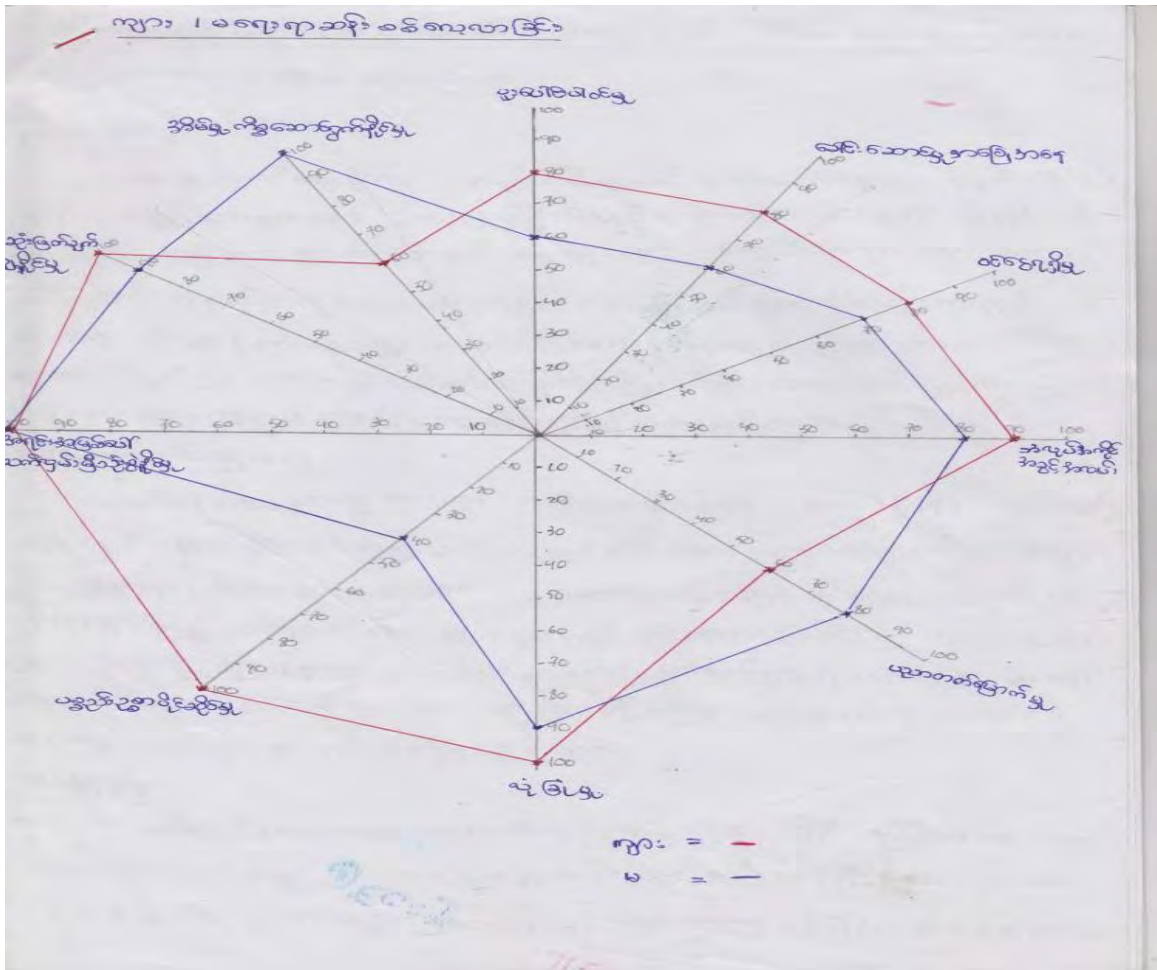
အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့သည် ကျေးရွာ၏ သာရေး၊ နာရေး၊ လူမှုရေးနှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်ချသော နေရာများတွင် လုပ်ဆောင်ပါသည်။ ထို့နောက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ VDC အဖွဲ့က ကျေးရွာ၏ အဓိကကျသော လုပ်ငန်းအချို့တွင် ပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ ထို့နောက် ဆယ်ကျော်သက် အဖွဲ့က ကျေးရွာ၏ လမ်းများတွင် အမှိုက်ကောက်ခြင်း၊ ဘုရားပန်းများလည်းပြင် ရွာအသင်းများဖွဲ့ကာ မေ့စကြာ ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းများ ပြုလုပ်ကြပါသည်။ ဂေါပက အဖွဲ့သည်လည်း ကျေးရွာအတွင်းရှိ အလှူမင်္ဂလာဆောင်၊ နာရေး၊ ဆွမ်းလောင်း၊ ကထိန်ပွဲများတွင် ဂေါပကအဖွဲ့က ဦးဆောင်ကာ ဆောင်ရွက်ပေးကြပါသည်။ SHG အဖွဲ့သည် စုဆောင်းတာ (၃) လမျှသာ စုဆောင်း ရသေးသောကြောင့် စုဆောင်းငွေမှာ (၆) သောင်းမျှသာ ရှိသေးသည် စုဆောင်းငွေကို ချေးပေးထားပါသည်။ (၂) ကျပ်တို့ဖြင့် ချေးပေးထားပါသည်။ Pact Myanmar အဖွဲ့သည် ကျေးရွာအတွင်း ငွေချေးပေးထားပါသည်။ Un (Hop) အဖွဲ့သည် ရေစစ်အိုး၊ အိမ်သာများ ပေးပါသည်။ AAM သည် ကလေးများ ပန်းချီဆွဲခြင်း ကျောင်းများ ဆောက်ပေးခြင်း၊ ဟောပြောပွဲများ ပြုလုပ်ပေးခြင်း၊ ဆယ်ကျော်သက်များကို သင်တန်းပေးခြင်းများ ပြုလုပ်ပေးပါသည်။

ပါဝင်ပတ်သက်သူများဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်း (Stakeholders analysis)

ပါဝင်ပတ်သက်သူများ	အဓိကတာဝန်များ
ရပ်ရွာအတွင်းအဖွဲ့အစည်း	
အုပ်ချုပ်ရေး	ကျေးရွာ၏ သာရေး/နာရေးကိစ္စရပ်များတွင် ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချရာတွင်လည်းကောင်း ဦးဆောင်ရာတွင်လည်းကောင်း အဓိကပြုလုပ်ကြသည်။
ဆယ်ကျော်သက်	ကျေးရွာတွင်းရှိ လမ်းများ၊ ရေတွင်းများ၊ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများ သန့်ရှင်းရေးပြု လုပ်ကြသည်။ အသိပညာများကို ရွာတွင်းရှိ ကလေးများအား အသိပညာပေး အစီအစဉ်များ ဦးဆောင်ပြုလုပ်ပေးခြင်းများရှိသည်။ ကျေးရွာ၏ သာရေး၊နာရေး ကိစ္စ ရပ်များတွင် ပါဝင်ကူညီဆောင်ရွက်ကြသည်။
မီးသတ်အဖွဲ့	မီးဘေးအန္တရာယ်ကာကွယ်ရန် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများပြုလုပ်ရာတွင် ဦးဆောင်ခြင်း၊ မီးရေး၊ ထင်းရေး အခြေအနေများကို လေ့လာသုံးသပ်ခြင်း၊ မီးလောင်မှုမဖြစ်ပွားစေရန် ကြိုတင်သတိပေးခြင်းများ ပြုလုပ်ရသည်။
SHG	ရွာတွင်းရှိ အမျိုးသမီးများ ဝိုင်းဖွဲ့၍ ငွေစုခြင်းလုပ်ငန်းများ အရေးပေါ်ငွေလိုအပ်သူများ အား အတိုး(၂)ကျပ်နှုန်းဖြင့် ငွေချေးပေးခြင်းလုပ်ငန်းများ ပြုလုပ်ကြသည်။
ဂေါပကအဖွဲ့	ဘာသာရေးပွဲများတွင် ပွဲများဖြစ်မြောက်ရန်အတွက် ဦးဆောင်ပေးခြင်း၊ ဘုန်းကြီးဝေယျာဝစ္စများအား လုပ်ဆောင်ပေးခြင်းမှာ ပြုလုပ်ပေးခြင်းတို့ ပြုလုပ်ပါသည်။
VDC	NGO အဖွဲ့များမှ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင် ချပေးသော စီမံချက်များ၌ ဦးဆောင်၍ လုပ်ငန်းဖြစ်မြောက်စေရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ကျေးရွာ၏ သာရေး၊ နာရေးကိစ္စများတွင်လည်း ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြသည်။

ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ	
AAM	ကျေးရွာရှိ အမျိုးသမီးများအား စွမ်းဆောင်မြှင့်တင်ခြင်းသင်တန်းများ၊စာရင်းကိုင်သင်တန်းများပေးခြင်း၊ အမျိုးသမီးအဖွဲ့များဖွဲ့ပေးခြင်း၊ ဆယ်ကျော်သက်များ၊ ကလေးများပညာရေးကဏ္ဍ၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု၊ ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့်ဘေးအန္တရာယ်များကျရောက်လာမှုအပေါ် ခံနိုင်ရည်စွမ်းတည်ဆောက်ခြင်းနှင့်လိုက်လျောညီထွေနေထိုင်ခြင်း (BRACED) စီမံချက်ကိုကျေးရွာအတွင်းအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ပြီးဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းတိုးမြှင့်နိုင်ရန်။
UN-HABITH	သောက်သုံးရေရရှိမှုနှင့်ကျေးလက်ယင်လုံအိမ်သာများ ဖြည့်ဆည်းပေးပါသည်။
Pact Myanmar	ငွေစုငွေချေးလုပ်ငန်းများ၊ စာရင်းအင်းသင်တန်းများ ပြုလုပ်ပေးပါသည်။

၃.၆ ကျား၊ မ ရေးရာ ကွန်ယက်ပြ မြေပုံ ဆန်းစစ်ခြင်း

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ပူးပေါင်းပါဝင်မှု

ညောင်ဇောက် ကျေးရွာတွင် အမျိုးသမီးများ၏ ပူးပေါင်း ပါဝင်မှုသည် (၆၀%) ရှိပြီး အမျိုးသားများသည် (၈၀)% ရှိပါသည်။ ပူးပေါင်း ပါဝင်မှုတွင် အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားများအောက် နည်းနေခြင်းမှာ အမျိုးသားများသည် အမျိုးသမီးများကို ဆုံးဖြတ်ချက်ချရာတွင် မပါဝင်ခြင်း၊ အမျိုးသမီးများ ကိုယ်တိုင်ကလည်း မိမိကိုယ်ကို ယုံကြည်မှုအားနည်းခြင်း၊ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရာတွင် အမျိုးသားများ၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့်သာ အမျိုးသမီးများက လိုက်ပြီးပြုလုပ်ခြင်း၊ အမျိုးသားများက အမျိုးသမီးများအား ပါဝင်လာအောင် ဆွဲခေါ်မှု အားနည်းခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်သည်။

ခေါင်းဆောင်မှုအခြေအနေ

ခေါင်းဆောင်မှု အခြေအနေတွင် အမျိုးသားများသည် (၈၀)% ရှိပြီး အမျိုးသမီးများသည် (၆၀)% ရှိပါသည်။ အမျိုးသမီးများသည် အိမ်ထောင်စုတွင် အိမ်ထောင်စု၏ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ ကလေးများ၏ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး ကိစ္စရပ်များကို အိမ်ထောင်ဦးစီးနှင့်တိုင်ပင်ပြီး အမျိုးသားများကသာ ဆုံးဖြတ်ချက်ချပြီး ခေါင်းဆောင် ကြပါသည်။ ရပ်ရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများ တိုင်ပင်ရာတွင် အမျိုးသမီးများ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်များကို လက်မခံခြင်း၊ အရေးစာယူ ညှိနှိုင်းမပေးခြင်း၊ နေရာပေးမှု နည်းခြင်းတို့ကြောင့် ခေါင်းဆောင်မှု အခြေအနေတွင် အမျိုးသမီးများ က နည်းနေခြင်း ဖြစ်သည်။

ဝင်ငွေရရှိမှု

ဝင်ငွေရရှိမှု အပိုင်းတွင် အမျိုးသမီးများသည် (၇၀) % ရှိပြီး အမျိုးသားများသည် (၈၀) % ရှိပါသည်။ အမျိုးသမီးများ ဝင်ငွေရရှိမှုအပိုင်းတွင် နည်းနေခြင်းမှာ လုပ်ခလစာ ကွာဟမှုရှိခြင်း၊ အင်အားမမျှတခြင်း၊ လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှု မရှိခြင်း၊ အိမ်မှုကိစ္စ လုပ်ငန်းတွင်သာ အချိန်ကုန်နေခြင်း အမျိုးသားများက အမျိုးသမီးများ အား ဝင်ငွေရရှိမှုအပိုင်းတွင် ဆွဲခေါ်ခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်သည်။

အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း

အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း ရရှိမှုတွင် အမျိုးသားများသည် (၉၀)% ရှိပြီး အမျိုးသမီးများသည် (၈၀)% ရှိပါသည်။ အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားများလောက် အလုပ်အကိုင် မရရှိပါ။ အမျိုးသမီးများသည် ဗဟုသုတ နည်းခြင်း၊ စားလုပ်ငန်းများတွင် အမျိုးသမီးများ၏ အမှတ်ကို မြင့်ပြီး အမျိုးသားများကို အမှတ်နည်းပြီး ခေါ်ပါသည်။ အမျိုးသမီးများသည် အလုပ်အကိုင်လုပ်ရာတွင် အားနွဲ့ခြင်း၊ လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှု မရှိခြင်းကြောင့် လည်း အမျိုးသမီးများ နည်းရခြင်းဖြစ်သည်။

ပညာတတ်မြောက်မှု

ပညာတတ်မြောက်မှု အပိုင်းတွင် အမျိုးသမီးများသည် (၈၀)% ရှိပြီး အမျိုးသားများသည် (၆၀)% ရှိပါသည်။ ပညာတတ်မြောက်မှု အပိုင်းတွင် အမျိုးသားများက အမျိုးသမီးများအောက် နည်းနေခြင်းမှာ အမျိုးသားများက ပညာရေး စိတ်ဝင်စားမှုမရှိခြင်း၊ တောင်သူလုပ်ငန်းများတွင် အလုပ်မအားလပ်သဖြင့် မိဘများက အမျိုးသားများကို ကျောင်းထွက်ခိုင်း၍ အလုပ်လုပ်ခိုင်းခြင်း၊ မိဘများက အမျိုးသမီးများကို ပညာရေး ဦးစားပေးခြင်း တို့ကြောင့် များနေခြင်းဖြစ်သည်။

လုံခြုံမှု

အမျိုးသမီးများ၏ လုံခြုံမှုအပိုင်းတွင် (၉၀)% ရှိပြီး အမျိုးသားများသည် (၁၀၀)% ရှိပါသည်။ အမျိုးသမီးများသည် လုံခြုံမှုအပိုင်းတွင် အမျိုးသားများအောက် နည်းနေခြင်းမှာ အမျိုးသားများ၏ လှောင်ပြောင်မှု ကို ခံရခြင်း၊ မိမိတို့ကိုယ်တိုင်လည်း ယုံကြည်မှုအားနည်းခြင်း၊ မိဘများက အမျိုးသမီးများအား စိတ်မချခြင်းတို့ ကြောင့် နည်းနေခြင်းဖြစ်သည်။

ပစ္စည်းဥစ္စာပိုင်ဆိုင်မှု

ပစ္စည်းဥစ္စာပိုင်ဆိုင်မှုအပိုင်းတွင် အမျိုးသမီးများသည် (၄၀%) ရှိပြီး အမျိုးသားများသည် (၁၀၀)% အပြည့် ရှိပါသည်။ ပစ္စည်းဥစ္စာပိုင်ဆိုင်မှုအပိုင်းတွင် အမျိုးသမီးများက အမျိုးသားများ အောက်နည်းနေခြင်းမှာ မိဘများက အမွေလွှဲပြောင်း ပေးအပ်ရာတွင် အမျိုးသားများကိုသာ အများဆုံးလွှဲအပ်ခြင်း၊ အမျိုးသားများ၏ အမည်ဖြင့် နာမည်ပေါက်ခြင်းတို့ကြောင့် ပစ္စည်းဥစ္စာပိုင်ဆိုင်မှုတွင် အမျိုးသမီးများက နည်းနေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

အရင်းအမြစ်ပေါ် လက်လှမ်းမီ သုံးစွဲနိုင်မှု

အရင်းအမြစ်အပေါ် လက်လှမ်းမီ သုံးစွဲနိုင်မှုတွင် အမျိုးသမီးများက (၁၀၀)% ရှိပြီး အမျိုးသားများကလည်း (၁၀၀)% ရှိပါသည်။ အမျိုးသမီးများသည် အရင်းအမြစ်များ အပေါ်တွင် လယ်ယာမြေများကို တန်းတူအကျိုးခံစား ခွင့်ရှိသည်။ အရင်းအမြစ်များအပေါ် သုံးစွဲနိုင်မှုတွင် အမျိုးသမီး၊ အမျိုးသား သဘောတူညီချက်ယူ၍ တန်းတူ သုံးစွဲခွင့် ရှိပါသည်။

ဆုံးဖြတ်ချက် ချနိုင်မှု

ဆုံးဖြတ်ချက်ချနိုင်မှုတွင် အမျိုးသမီးများသည် (၉၀)% ရှိပြီး အမျိုးသားများသည် (၁၀၀)% အပြည့်ရှိပါ သည်။ အမျိုးသမီးများသည် ရပ်ရေး/ ရွာရေးအတွက် ဆုံးဖြတ်ချက်ချရာတွင် လက်ခံမှုနည်းပါးပါသည်။ ကျေးရွာ သာရေး၊ နာရေး၊ တာဝန်များကို အမျိုးသားများကသာ ဆုံးဖြတ်ချက်ချရပါသည်။ အမျိုးသမီးများ ကိုယ်တိုင်က လည်း မိမိကိုယ်ကို ယုံကြည်မှုအားနည်းခြင်း၊ အမျိုးသားများက နေရာမပေးခြင်းတို့ကြောင့်လည်း ဆုံးဖြတ်ချက် ချရာတွင် နည်းနေခြင်းဖြစ်သည်။

အိမ်မှုကိစ္စ ဆောင်ရွက်မှု

အိမ်မှုကိစ္စ ဆောင်ရွက်မှုတွင် အမျိုးသမီးများသည် (၁၀၀)% ရှိပြီး အမျိုးသားများသည် (၆၀)% ရှိပါသည်။ မိဘများက အိမ်မှုကိစ္စလုပ်ငန်းများတွင် အမျိုးသမီးများကို ငယ်စဉ်ကတည်း ခိုင်းခြင်း၊ ဝင်ငွေရရှိသော လုပ်ငန်းများ တွင် လုပ်ဆောင်ရမှုနည်းခြင်း၊ အမျိုးသားများကလည်းဆွဲခေါ်မှု နည်းပါးခြင်းတို့ကြောင့် အိမ်မှုကိစ္စဆောင်ရွက်မှု တွင် အမျိုးသမီးများက နည်းနေခြင်း ဖြစ်သည်။

၃.၇ စွမ်းဆောင်ရည်ကို ခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာပေးမှုများ စွမ်းဆောင်ရည်ကိုခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း

ဆွေးနွေးပွဲအစတွင် ဦးဆောင်ဆွေးနွေးသူမှ ရပ်ရွာထဲတွင် မည်သည့်အဖွဲ့အစည်းတွေ ရှိသလဲဟု မေးရာ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ Pact Myanmar အဖွဲ့နှင့် မိခင်နှင့်ကလေးစောင့်ရှောက်ရေး အဖွဲ့တို့ ရှိသည်ဟု ပါဝင်ဆွေးနွေးသူများမှ ဖြေကြသည်။

ဦးဆောင်ဆွေးနွေးသူများမှ ထိုအဖွဲ့များသည် ရပ်ရွာအတွင်းရှိ မတူညီသည့် အဖွဲ့များသည် ရာသီဥတုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များကို လိုကလျော့ညီထွေနေထိုင်မှု၊ စီစဉ်ခြင်းနှင့်ပြင်ဆင်ခြင်းများနှင့် ဘာတွေသိထားလဲဟုမေးရာ ပါဝင်ဆွေးနွေးသူများမှ အပူချိန်ပြင်းရန် ရေခြားခြင်းကြောင့် NLD နှင့် ချိတ်ဆက်ပြီး သောက်ရေတောင်းရန် ရရှိခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရေး သီးနှံများဖြစ်သော နှမ်းမျိုး၊ ပဲမျိုးတို့အား ပြောင်းစိုက်ခဲ့သည်ဟု ပြောကြသည်။

ရပ်ရွာလူထုအဖွဲ့များ တစ်ဦးချင်းအိမ်ထောင်စုများသည် ရာသီဥတုလွန်ကဲမှု အခြေအနေများအတွက် အစားအစာများ သိုလှောင်ထားခြင်း၊ အဆောက်အအုံများအား ပြုလုပ်ထားပါသလား ဟုမေးရာ ပြည့်စုံမှုမရှိရန် လုံလောက်သော အစားအစာများ မသိုလှောင်နိုင်ပါဟု ပြောခဲ့သည်။

သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာပေးမှုများ

ရပ်ရွာအတွင်းရှိ လူအမျိုးမျိုးအား နောက်ဆုံးဖြစ်ခဲ့သော ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ရာသီဥတုဖြစ်ရပ် အကြောင်းများအား ဘယ်လိုအသိပေးသလဲဟုမေးရာ ပါဝင်ဆွေးနွေးသူများ နီးစပ်ရာအချင်းချင်း အသိပေးပါ သည်ဟု ပြောကြသည်။

သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆက်သွယ်ရေးသည် အိမ်ထောင်စုများမှ သူတို့၏ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းမှ ရာသီဥတု လွန်ကဲမှုများအတွက် ဘယ်လိုကာကွယ် ထားနိုင်မလဲဟုမေးရာ စိုက်ပျိုးရေးနည်းလမ်းကောင်း စိုက်ပျိုးရေးအတွက် မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များ၊ ရေရရှိရေးများ၊ အပူချိန်လျော့ကျစေသော နည်းလမ်းကောင်းများ ရရှိနိုင်သည်ဟု ပါဝင် ဆွေးနွေးသူများမှ ပြောကြသည်။

၃.၈ ကလေးသူငယ်များ၏ လိုအပ်ချက်များနှင့် အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ

ကလေးများကြုံတွေ့ရသော အခြေအနေများ	ဖြစ်ရသည့်အကြောင့်ရင်းများနှင့် အကျိုးဆက်များ	ဖြေရှင်းနိုင်သည့် နည်းလမ်းများ
ကိုယ်ကာယပိုင်းဆိုင်ရာအန္တရာယ်များ	ကစားရင်းနှင့် လက်ကျိုးခြင်း၊ ခြေထောက်နှင့် ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းများအား ထိခိုက်ဒဏ်ရာ ရခြင်း။	မိဘများနှင့် ဆရာ၊ မများမှ ဂရုစိုက်ရန်လိုအပ်ခြင်း
လူမှုရေးဆိုင်ရာ၊ အိမ်တွင်းအန္တရာယ်များ	ဖခင်၊ မိခင်များမှ နောက်အိမ်ထောင်ပြုသွားပြီး ကလေးများထားခဲ့ခံရခြင်း၊ စိတ်အားငယ်ရခြင်း	-
ရပ်ရေးရွာရေးတွင်ပါဝင်ခြင်း	ရွာ၏အရေးကိစ္စများတွင် လူကြီးများမှ နေရာမပေးသောကြောင့် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခွင့်နည်းပါးခြင်း	လူကြီးများမှ ကလေးအခွင့်အရေးများ သိရှိပြီး လိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်း
စားဝတ်နေရေးအခက်အခဲများ	အစားအစာမလုံလပ်ခြင်း၊ သောက်သုံးရေမလုံလပ်ခြင်း	
ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာပြဿနာများ	ကိုယ်အင်္ဂါမသန်စွမ်းခြင်း၊ အပူချိန်လွန်ကဲမှုကြောင့် မျက်စိနာခြင်း၊ အနာပေါက်ခြင်း၊ ခေါင်းမူးခြင်း၊ ခေါင်းကိုက်ခြင်း။	သစ်ပင်များစိုက်ခြင်း၊ ရှေးဦးသူနာပြုစုနည်းသင်တန်းများလိုအပ်ခြင်း။
ပညာရေးဆိုင်ရာပြဿနာများ	မိဘများမရှိခြင်း၊ မိဘများမှ စားဝတ်နေရေးခက်ခဲသောကြောင့် ကလေးများ ကျောင်းထွက်ပြီး အလုပ်လုပ်ရခြင်း	
ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ထိခိုက်နိုင်မှုများ	မိုးခေါင်ခြင်းကြောင့် သီးနှံများမရရှိခြင်း၊ အပူချိန်အလွန်ပြင်းထန်ခြင်းကြောင့် သောက်သုံးရေရှားပါးခြင်း၊ စားဝတ်နေရေးခက်ခဲခြင်း၊ စီးပွားရေးအဆင်မပြေခြင်း။	စိုက်ပျိုးရေးနှင့် စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာများ၊ မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များ လိုအပ်ခြင်း

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ညောင်ဇော်ကျေးရွာရှိ ကလေးများ၏ ကိုယ်ကာယပိုင်းဆိုင်ရာထိခိုက်မှုတွင် ကလေးများ ဆော့ကစားခြင်းနှင့်ကျောင်းသွား/လာရာတွင် ထိခိုက်မိခြင်းကြောင့် ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းများ ကျိုးပဲ့ခြင်းစသည့် မတော်တဆဖြစ်ပွားမှုများ ရှိနေခြင်းကြောင့် မိဘနှင့်ဆရာ/မများအနေဖြင့် အိမ်ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ကျောင်းပတ်ဝန်းကျင်တွင် ကလေးများအား ပိုမို၍ဂရုစိုက်သင့်သည်။ အချို့သော မိသားစုပြဿနာများတွင် မိခင်မှ နောက်အိမ်ထောင်ပြုသွားသော အိမ်ထောင်စုတွင် ကလေးများအနေဖြင့် ရှက်ရွံ့ခြင်း၊ စိတ်အားငယ်ခြင်းအဖြစ်များ အား ကြုံတွေ့ခံစားနေရသည်။ ကျေးရွာတွင်း ရေထွက်သောအနေအထားမှာ ရေခဲအနေဖြင့် ထွက်ခြင်းကြောင့် သောက်သုံးရေရှားပါးသည်။ ကျောင်းနေကလေးများအနေဖြင့် ကျောင်းတွင်းသောက်သုံးရေရရှိရန် ဝေးလံသော နေရာတွင် ရေခပ်ရခြင်းနှင့် ထိုရေမှာ ကြိုးဆွဲရေတွင်းဖြစ်နေခြင်းကြောင့်

ကျေးရွာတွင်းနှင့် ကျောင်းတွင် သောက်သုံးရေရရှိရန် လုပ်ဆောင်ရန် အရေးကြီးလိုအပ်သည်။ ထို့ပြင် အခြားနွမ်းပါးသော အိမ်ထောင်စုများရှိ ကလေးငယ်များအနေဖြင့် စားဝတ်နေရေး ခက်ခဲခြင်းကြောင့် ကျောင်းထွက်၍ အလုပ်လုပ်ကိုင်နေခြင်းများရှိသည်။ တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ် ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှု၊ ဖောက်ပြန်လာမှုကြောင့် သီးနှံများအထွက်နှုန်းကျဆင်းလာကာ စီးပွားရေး ထိခိုက်ခြင်းကြောင့် ကလေးများ၏ အဟာရ၊ ကျောင်းတတ်ရခြင်းကဏ္ဍများတွင် ထိခိုက်လာသည်ကို တွေ့မြင်ရသည်ဟု ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။

၃.၉ ဘေးအန္တရာယ်အတွက် အသင့်ပြင်ထားသော ရပ်ရွာလူထု၏ အကျိုးဖြစ်ထွန်းမှု

ဘေးအန္တရာယ်များမှာ မိုးခေါင်ခြင်း၊ အပူချိန် လွန်ကဲခြင်းတို့ ဖြစ်သည်။ ထိုဘေးအန္တရာယ်တွေ၏ သက်ရောက်မှုများအား မှတ်တမ်းပြုစုပြီး သက်ဆိုင်ရာများနှင့် ဆွေးနွေးမှုမရှိသေးပေ။ ညောင်ဇော်ကျေးရွာတွင် ထိခိုက်လွယ်သူများမှာ သက်ကြီးရွယ်အို၊ မသန်စွမ်း၊ ကလေးငယ်များ ဖြစ်ကြသည်။ အန္တရာယ်ပြုခြင်းများ ရေးဆွဲထားမှုမရှိသေးပေ။

ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်အား ရေဒီယို နားထောင်ပြီး သိရခြင်း၊ ပူအိုက်လာလျှင် မိုးကြီးရွာတက်ခြင်း၊ လေတိုက်တတ်ခြင်းများ ဖြစ်သည်ဟု မှတ်သားထားကြသည်။ ရပ်ရွာလူထုမှာ အန္တရာယ်ကို ခန့်မှန်းသည့် ဓလေ့၊ စောင့်ကြည့် လေ့လာသောနည်းကိရိယာများ မရှိသေးပေ။

အန္တရာယ်ကို ကြိုတင် အသိပေးရေး တာဝန်ခံတွေ ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရေး တာဝန်ခံများ အနေဖြင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့နှင့် မီးကင်းအဖွဲ့ ရှိသည်။ အသိပညာပေး မြှင့်တင်ရေး လုပ်ငန်းများ အနည်းဆုံး တစ်နှစ်တစ်ကြိမ်ပြုလုပ်ရန် ပညာပေးလုပ်ငန်းများ၊ သတင်းအချက်အလက် ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာနှင့် ကြိုတင်သတိပေးရေးဆိုင်ရာ ပိုစတာများ၊ ဆိုင်းဘုတ်များကို ရပ်ရွာများတွင် ချိတ်ဆွဲထားရန် ကြိုတင်သတိပေးနှင့် သဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှု သင်တန်းများ လုပ်ရန်၊ နှစ်စဉ်ခရိုင်အဆင့် သဘာဝဘေး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေး ကော်မတီနှင့်တွေ့ဆုံဆွေးနွေး အကြံဉာဏ်များ လိုအပ်လျက်ရှိသည်။

၃.၁၀ ပါတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို သုံးသပ်ခြင်း

ရပ်ရွာလူထုအနေနှင့် ပါတ်ဝန်းကျင်ရှိ သဘာဝအရင်းအမြစ်များကို ထုတ်ယူ အသုံးပြုရာတွင် ထိမ်သိမ်းမှုဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေဆောင်ရန်၊ ရှောင်ရန်များကို သိရှိ နားလည်စေရန်နှင့် လိုက်နာဆောင်ရွက်စေရန်ဖြစ်ပါသည်။

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းမှုမရှိပါက သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း၊ လောင်စာဆီများ အလွန်အကျွံ သုံးစွဲခြင်းကြောင့် လေထုညစ်ညမ်းခြင်း၊ ရာသီဥတုဖောက်ပြန်ပြောင်းလဲခြင်းစသည့် ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးများ ဖြစ်ပေါ်နိုင်ကြောင်းကို ကောင်းစွာနားလည်စေရန်အတွက် မေးခွန်းများ

မေးမြန်းခြင်းဖြင့် ဆွေးနွေးသွားမည့် အကြောင်းအား ပြောခဲ့ပါသည်။ ဆက်လက်ပြီး ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို စစ်ဆေးမေးမြန်းမှုများလုပ်ခဲ့ပါသည်။

ပဋိပက္ခကိုစစ်ဆေးခြင်း

ဦးဆောင်ဆွေးနွေးသူမှ ဒီရွာတွင် ပဋိပက္ခများရှိလားဟု မေးမြန်းရာ ပါဝင်ဆွေးနွေးသူများမှ မရှိပါဟု ဖြေကြားခဲ့ပါသည်။ လူအများအား သွေးကွဲစေတဲ့လုပ်ငန်း (သို့) အဖွဲ့အစည်းတွေရှိလားဟုမေးရာ မရှိပါဟု ဖြေကြားခဲ့ပါသည်။ လူတွေကိုပေါင်းစည်းစေတဲ့ အရာတွေရှိလားဟုမေးရာ အမျိုးသမီး SHG အဖွဲ့နှင့် ဆက်ကျော်သက်အဖွဲ့များမှ ပုံမှန်တွေ့ဆုံကြခြင်းဖြင့် အချင်းချင်းပိုပြီး ရင်းနှီးမှုရရှိလာသည်ဟု ဖြေကြားခဲ့သည်။

၄။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်မှု သတင်းအချက်အလက်များ

၄.၁ ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ရာသီဥတုအကျိုးသက်ရောက်မှုများကို အဆင့်ခွဲခြားခြင်း (ဇယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

ဘေးအန္တရာယ်များ	အကြိမ် (ကြိမ်ရေ)	ရာသီ	ကျရောက် ချိန်တွင်း ကာလ	ပြင်းအား	အရှိန်	သတိပေးချက် (မဖြစ်မှီ)	သတိပေး ချက် (ဖြစ်ပြီး)	သက်ရောက် မှုအား	သက်ရောက် မှုအတိုင်းအ တာ	နှိုင်းယှဉ် ချက်
မိုးရွာသွန်းမှု နည်းခြင်း	X X X	XX X	XX X			X	X	X X X	X X X	၁၇/၁
ရေချိုရှားခြင်း	X X X	X X X	X X X					X X X		၁၂/၂
အပူချိန် လွန်ကဲခြင်း	X	X				X X X	X X X	X X	X	၈/၃
အပူချိန် လွန်ကဲခြင်း ကြောင့်နွား များ၊ ခွာနာ၊ လျှာနာ ဖြစ်ခြင်း	X X X	X						X X		၆/၄
မိုးသီးကျခြင်း	X	X	X	X				X X X	X X X	၈/၃

ဘေးအန္တရာယ်များကိုအဆင့်ခွဲခြားခြင်း သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

မိတ္ထီလာမြို့နယ်၊ ရေဝေအုပ်စု၊ ညောင်ဇောက် ကျေးရွာ၏ ဘေးအန္တရာယ်အဆင့် ခွဲခြားသတ်မှတ်ခြင်းတွင် ဘေးအန္တရာယ်များကို ပိုင်းဝန်းစဉ်းစား ဖော်ထုတ်ရာတွင် ဘေးအန္တရာယ် (၅) မျိုး ထွက်ရှိ လာခဲ့သည်။ ၎င်းတို့မှာ (၁) မိုးရွာသွန်းမှု နည်းခြင်း (၂) ရေချိုရှားခြင်း (၃)၊ အပူချိန်လွန်ကဲခြင်း၊ (၄) အပူချိန် လွန်ကဲခြင်းကြောင့် နွားများ၊ ခွာနာ၊ လျှာနာဖြစ်ခြင်း၊ (၅) မိုးသီးကျခြင်းတို့ ဖြစ်ကြသည်။

(၁) မိုးရွာသွန်းမှု နည်းခြင်း

လွန်ခဲ့သော (၁၀) နှစ်ခန့်မှစ၍ မိုးရွာသွန်းမှု နည်းခဲ့သည်။ မိုးရွာသွန်းမှု နည်းခြင်းသည် (၆) ကြိမ်ခန့် ဖြစ်ခဲ့ပြီး (၁၂) ရာသီပတ်လုံး ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ ရေဒီယိုမှ သတိပေးချက်များ အနည်းငယ် ရှိခဲ့ပြီး တစ်ရွာလုံးရှိ တောင်သူများနှင့် လက်လုပ်လက်စားများပါ စားဝတ်နေရေး ခက်ခဲခြင်း၊ ကလေးများ ပညာရေး နှောင့်နှေးခြင်းနှင့် ပြင်ထွက်၍ လုပ်စားသော လုပ်သားများ ပေါများလာပါသည်။

(၂) ရေချိုရှားခြင်း

ရေချိုရှားခြင်းသည် နှစ်တိုင်းလိုလို ဖြစ်နေပြီး (၁၂) လရာသီတွင် အချိန်တိုင်း ဖြစ်နေပါသည်။ သောက်ရေကို (၁)မိုင်ကျော်ကျော်ခန့် ဝေးသောနေရာသို့ သွားရောက် ခပ်ရပါသည်။ သောက်ရေကို တစ်ရွာလုံးရှိ လူများအားလုံး မရရှိပါ။

(၃) အပူချိန်လွန်ကဲခြင်း

အပူချိန်လွန်ကဲခြင်းသည် ၂၀၁၅-၂၀၁၆ ခုနှစ်များ၌ အဆိုးဆုံးဖြစ်ပြီး ပြင်းအားအများဆုံးဖြစ်သည်။ အပူချိန်လွန်ကဲခြင်း၏ သတိပေးချက်များကို ရေဒီယိုမှအမြဲတမ်း ကြားနေရပြီး အပူချိန်လွန်ကဲခြင်းကြောင့် ကျန်းမာရေး ထိခိုက်ခဲ့ပါသည်။

(၄) အပူချိန် လွန်ကဲ၍ နွားများ ခွနာ၊ လျှာနာဖြစ်ခြင်း

လွန်ကဲသော (၅) နှစ်ခန့်က အပူလွန်၍ နွားများခွနာ၊ လျှာနာ ဖြစ်ခဲ့သည်။ နွေရာသီ အလယ်ပိုင်းတွင် အဖြစ်များပြီး (၅) ကြိမ်ခန့် ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ တစ်ရွာလုံးရှိ နွားအားလုံးမဖြစ်ပဲ အနည်းငယ်သာ ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။

(၅) မိုးသီးကျခြင်း

လွန်ခဲ့သော (၁၀) နှစ်ခန့်က မိုးသီး (၁) ကြိမ်ကျ ခဲ့ဖူးပါသည်။ မိုးသီးကျခြင်းသည် မိုးနှောင်းရာသီတွင် ဖြစ်ခဲ့ပြီး နာရီဝက်ခန့်ကြာမြင့်ခဲ့ပါသည်။ မိုးသီးမကျမှီ အချိန်နှင့်ကျပြီး အချိန်များ၌ သတိပေးချက်များမရှိပါ။ မိုးသီးကျခြင်းကြောင့် ယာခင်းများ ပျက်စီးခြင်း၊ အိမ်သွပ်မိုးများ ပေါက်ခြင်းတို့ ဖြစ်ခဲ့သည်။

၄.၂ ကာလတိုပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်ခြင်းများအတွက် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း

မိုးလေဝါသနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကို အတည်ပြုခြင်း

စဉ်	သမိုင်းအချက်အလက် (ဥတု ရာဇဝင် မိုးလေဝါသနှင့် ဇလဗေဒဥဒါန)	မကြာသေးခင် ကာလ (၁-၂ လ)	လက်ရှိဖြစ်ပေါ် မှု	ဆက်လက်ဖြစ်ပေါ် မှု	မိုးလေဝါသခန့်မှန်းချက် (မိုးလေဝါသနှင့် ဇလဗေဒဥဒါန၏ ခန့်မှန်းချက်)	ဆုံးဖြတ်ချက်	တစ်ဆက်တည်းစောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း
၁။	ညောင်ဇောက်ကျေးရွာတွင် မိုးခေါင်ခြင်းနှင့် အပူချိန်လွန်ကဲခြင်း	အလွန်ပူပြင်းပြီး ခြောက်သွေ့လာတယ်	နေအရမ်းပူတယ် အရင်နှစ်ကထက် ဒီနှစ်က ပိုပြီး ပူပြင်းလာတယ်	ရေတွင်းရေရှားလာခြင်း (ရေမသန့်ခြင်း) - လူတွေမှာ ရောဂါတွေ ပိုဖြစ်လာတယ် - တိရစ္ဆာန်တွေက ရောဂါရပြီးသေ ကြေပျက်စီးလာတယ်	မိုးကောင်း၍ မိုးဦးစောမည်။ မိုးလယ်ကောင်း၍ မိုးနှောင်းညံ့မည်ဟု သင်တန်းများမှ ကြားသိရ။ ဂါဆို-ဂါခေါင် မိုးစရွာ၍ သီတင်းကျွတ်တန်ဆောင်မုန်းတွင် မိုးနဲသည်။ ပစဉ်းများ နိမ့်နိမ့်ပျံပါက မိုးရွာသည်။	ရေကို ချိုချက်သန့်စင် သောက်သုံးခြင်း၊ သုံးစွဲခြင်း၊ ရေသန့်စက်များ ထားရှိရန်။ ရေချိုတွင်းများ အား တူးဖော်ပေးရန်	ကျန်းမာရေး ငြိန့်နှင့်ဆက်သွယ်ခြင်း။ စည်ပင်ကျေးလက်ဌာနများနှင့်ဆက်သွယ်နိုင်ရန် ကျေးရွာအုပ်မှူးများနှင့် လုပ်ဆွေးနွေး လုပ်ဆောင်ခြင်း။

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ရာသီဥတုနှင့် မိုးလေဝါသ သတင်းအချက်အလက် ဆိုင်ရာအား ဆွေးနွေးကြရာတွင် တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ် ပို၍ အပူချိန်များလာခြင်း၊ မိုးရွာချိန်နောက်ကျလာခြင်း၊ တစ်ခါတစ်ရံမိုးရေချိန်များ၍ တစ်ခါတစ်ရံ မိုးလိုအပ်ချိန်တွင် မိုးရွာသွန်းမှု မိုးရေချိန်နိမ့်ခြင်းများ ကြုံတွေ့ရသည်။ ဒေသအနေဖြင့် ရာသီဥတုခန့်မှန်းမှုတွင် သင်တန်းများတက် ရောက်ခြင်းမှ ယခုနှစ်မိုးဦးနောက်ကျ၊ မိုးလည်ကောင်း စသည့် မိုးလေဝါသခန့်မှန်းချက်များကို သိရှိခြင်း၊ ပုစဉ်းများ အားကြည့်၍ မိုးရွာခြင်းကို ခန့်မှန်းသိရှိကြသည်။ မိုးမရွာခြင်း၊ အပူချိန်များခြင်းကြောင့် သောက်ရေရှားပါးမှုပြဿနာ အား ကြုံတွေ့ကြရသည်။ ထိုသောက်ရေအား ပြန်လည်သန့်စင်၍ သောက်သုံးခြင်း၊ ထို့ပြင် ရေသန့်စက်များထားရှိ ရန်နှင့် ရေတွင်းများတူးဖော်ရန်အတွက် စည်ပင်သာယာရေးအဖွဲ့နှင့် ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သည်ဟု တတ်ရောက်လာသူများနှင့် ဆွေးနွေးခဲ့ကြပါသည်။

၅။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့် ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်းများ

၅.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည့်များကို ဦးစားပေးအဆင့် သတ်မှတ်သည့် ဇယား(Pair Wise Ranking)

လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု	စိုက်ပျိုးရေးသင်တန်း	မျိုးကောင်းမျိုးသန့်	ရေသန့်စက်ရေသန့်နည်း	သစ်ပင်စိုက်ခြင်း	တိရစ္ဆာန်ဆေးဝါး	တိမွေးကုသင်တန်း	ရမှတ်	အဆင့်
စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာသင်တန်း		စိုက်ပျိုးရေး	စိုက်ပျိုးရေး	စိုက်ပျိုးရေး	စိုက်ပျိုးရေး	စိုက်ပျိုးရေး	၆	၁
မျိုးကောင်းမျိုးသန့်			မျိုးကောင်းမျိုးသန့်	မျိုးကောင်းမျိုးသန့်	မျိုးကောင်းမျိုးသန့်	မျိုးကောင်းမျိုးသန့်	၅	၂
ရေသန့်စက်၊ ရေသန့်စင်သောနည်းစနစ်				စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာ	သောက်သုံးရေ	အလုပ်အကိုင်ရှားပါးခြင်း	၁	၅
သစ်ပင်စိုက်ခြင်း				တိရစ္ဆာန်ဆေးဝါး	တိမွေးကု	လမ်း	၀	
တိရစ္ဆာန်ဆေးဝါး					တိမွေးကု	တိရစ္ဆာန်ဆေးဝါး	၂	၅
တိမွေးကုသင်တန်း						တိမွေးကု	၃	၄
လမ်း							၁	၆

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ညောင်ဇောက်ကျေးရွာတွင် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည့်များကို ဦးစားပေးအဆင့် သတ်မှတ်ခြင်း ကို မပေပေဦးမှ ကျေးရွာသူ/သားများနှင့် ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ဦးဆောင်သူမှ ကျေးရွာသူ/သားများပြောပြခဲ့သော ဘေးအန္တရာယ်များ ရှိပါသည်။ ထိုဘေးအန္တရာယ်များမှာ မိုးရွာသွန်းမှု နည်းပါးခြင်း၊ ရေချိုရှားခြင်း၊ အပူချိန်လွန်ကဲခြင်း၊ နွားများ ခွာနာလျှာနာဖြစ်ခြင်း၊ မိုးသီးကျခြင်းတို့ဖြစ်၍ ထိုဘေးအန္တရာယ်များကို ဘယ်လို ကာကွယ်ဖြေရှင်းနိုင်ပါသလဲ။ ထိုအခါ ကျေးရွာသူ/သားများမှ ဖြစ်ပျက်နေသော ဘေးအန္တရာယ်ကို ကာကွယ်နိုင်၊ ဖြေရှင်းနိုင်မည့် နည်းလမ်းများကို ဦးဆောင်သူနှင့် ဆွေးနွေးဖော်ထုတ်ခဲ့ပါသည်။ (ပ) စိုက်ပျိုးရေးသင်တန်း၊ မိုးခေါင်ဒဏ်ကို ကာကွယ်နိုင်သောသီးနှံ လိုချင်ပါတယ်။ ရေသန့်စက်နှင့် ရေသန့်နည်းစနစ်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ အပူဒဏ်ကာကွယ်နိုင်ရန် သစ်ပင်တွေစိုက်မယ်။ နွားများ ခွာနာလျှာနာဖြစ်ခြင်းကို တိရစ္ဆာန်ဆေးဝါးနှင့် တိမွေးကု သင်တန်းလိုအပ်ပါသည်။ လမ်းလည်း လိုအပ်ပါသည်ဟု ဖော်ထုတ်ဆွေးနွေးခဲ့ပါသည်။ ဦးဆောင်သူမှ ဘေးအန္တရာယ်များကို ကာကွယ်နိုင်သော နည်းလမ်းများကို ဖော်ထုတ်ခဲ့ပြီး ကျေးရွာသူ/သားများနှင့် ထိုဖြေရှင်းခဲ့ သော နည်းလမ်းများကို ဦးစားပေးအဆင့် သတ်မှတ်ခဲ့ကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ပထမဦးစားပေးမှာ (၁) စိုက်ပျိုးရေး

နည်းပညာသင်တန်း၊ (၂) မျိုးကောင်းမျိုးသန့်၊ (၃) ရေသန့်စက် ရေသန့်နည်းစနစ်၊ (၄) တိမွေးကုသင်တန်း၊ (၅) တိရစ္ဆာန်ဆေးဝါး၊ (၆) လမ်းတို့ကို ဦးစားပေးအဆင့် သတ်မှတ်ခဲ့ကြပါသည်။

၅.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည်များကို ဦးစားပေးအဆင့်သတ်မှတ်ခြင်း (Ranking with Cost/benefits tool)

လုပ်ငန်းများ	စီးပွားရေး	ရမှတ်	လူမှုရေး	ရမှတ်	ပတ်ဝန်းကျင်	ရမှတ်	ရမှတ်ပေါင်း
စိုက်ပျိုးရေး နည်းပညာ သင်တန်း	သိန်း(၂၀)၊ သင်တန်း(၅)ရက်၊ စိုက်ပျိုးရေးစရိတ် လျော့နည်း လာခြင်း၊ သီးနှံထွက်ကုန်များ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးလာခြင်း၊ လူဦး (၃၀) တက်။	၃	ပြန်မှုဝေနိုင်၊ ဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင် နိုင်	၃	ပြန်လည်မှုဝေ ပေးနိုင်ခြင်း	၂	၈
မျိုးကောင်း မျိုးသန့်	သီးနှံထွက်တိုးမယ်၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေးစီးပွား ရေး အဆင်ပြေလာမယ်။	၃	ပတ်ဝန်းကျင်ကို မျိုးကောင်း မျိုးသန့် မှုဝေနိုင်	၂	ပြန်လည်မှုဝေ ပေးနိုင်ခြင်း	၂	၇
ရေသန့်စက်၊ နည်းစနစ်	သိန်း (၂၀)၊ စားဝတ်နေရေး၊ အဆင်ပြေခြင်း၊ အချိန်မပေး ရခြင်း၊ အကုန်ကျ သက်သာ ခြင်း	၃	ပတ်ဝန်းကျင်ဒေသကို ပြန်မှု ဝေနိုင်ခြင်း	၂	ပတ်ဝန်းကျင်ဒေ သမှာ ကျေးရွာကို အားကိုးလာခြင်း	၁	၆
တိမွေးကု သင်တန်း	သင်တန်း(၅)ရက်၊ (၅)သိန်း၊ ဝင်ငွေတိုး၊ ကျန်းမာရေး ကောင်း၊ လုပ်ငန်းခွင် အဆင်ပြေ လာခြင်း။	၂	ကျေးရွာသူ/သားများကို မှုဝေနိုင်ခြင်း	၂	ပတ်ဝန်းကျင်များ ကိုသွားရောက် ကုသပေးနိုင်ခြင်း	၁	၅
တိရစ္ဆာန် ဆေးဝါး	ဝင်ငွေတိုးလုပ်ငန်းခွင် အဆင် ပြေလာခြင်း၊ ကုန်သွယ်မှု ကောင်းလာခြင်း၊ သိန်း(၁၀၀)	၂	ကျေးရွာသူ/သားများကို မှုဝေနိုင်ခြင်း	၃	ပတ်ဝန်းကျင်များ ကိုဆေးဝါးများ ပေးနိုင်ခြင်း	၁	၆
လမ်း	သွားလာရေး အဆင်ပြေလာ ခြင်း၊ ကုန်သွယ်မှု ကောင်းလာ ခြင်း၊ သိန်း (၁၀၀)	၃	စီးပွားရေးအဆင်ပြေ၊ သွားလာရေး အဆင်ပြေ ချောမွေ့ခြင်း	၂	ဆက်သွယ်ရေး ကောင်းလာခြင်း	၃	၉
သစ်ပင် စိုက်ခြင်း	အရိပ်ရခြင်း၊ အပူအအေးကို ကာကွယ်နိုင်၊ မိုးများကောင်း လာ၊ သီးနှံအထွက်တိုး၊ ဝင်ငွေ ကောင်း	၂	ကျန်းမာရေးကောင်းလာ ခြင်း၊ လေကောင်းလေ သန့် ရရှိခြင်း။	၂	ပတ်ဝန်းကျင် ကျေးရွာများ လုပ်ငန်းအဆင် ပြေလာခြင်း	၁	၄

သုံးသပ်ချက် အကျဉ်းချုပ်
 ရေပေအုပ်စု၊ ညောင်ဇော်ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေးနည်းစနစ် သင်တန်းပေးရာတွင် သင်တန်း (၅) ရက် ကုန်ကျငွေ သိန်း (၂၀) ကုန်ကျမည်ဟု ပြောပြပါသည်။ လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပြန်လည်မှုဝေနိုင်ခြင်းများ ပြုလုပ်နိုင်သည်ဟု ပြောပါသည်။ ရမှတ်မှာ

(၈) မှတ် ရရှိပါသည်။ မျိုးကောင်းမျိုးသန့်တွင် စီးပွားရေးတွင် သီးနှံ အထွက်တိုးခြင်း၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများတွင် ကောင်းပါသည်။ ပတ်ဝန်းကျင် ဒေသများကို မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များ မျှဝေနိုင်ပါသည်။ ရမှတ်မှာ (၇) မှတ် ရရှိပါသည်။ သောက်ရေသန့်စက်နှင့် နည်းပညာတွင် ကုန်ကျစရိတ် သိန်း (၂၀) ကုန်ကျမည်။ စားဝတ်နေရေး အဆင်ပြေလာခြင်း၊ အချိန်များ မပေးရတော့ခြင်း၊ ပတ်ဝန်းကျင် ကျေးရွာများကိုလည်း ရေများ ပြန်လည်မျှဝေနိုင်ပါသည်။ ရမှတ်မှာ (၆)မှတ် ရရှိထားပါသည်။ တိမွေးကု သင်တန်းတွင် သင်တန်း (၅) ပေးမည် ဖြစ်ပါမည်။ ကုန်ကျငွေမှာ (၂၅) သိန်း ကုန်ကျမည် ဖြစ်ပါသည်။ ပတ်ဝန်းကျင် ကျေးရွာမှာလည်း ပြန်လည်မျှဝေနိုင်ပါသည်။ ရမှတ်မှာ (၅) မှတ် ရရှိထားပါသည်။ ဝင်ငွေမှာလည်း တိုးပွားလာနိုင်ပါသည်။ ဆေးထိုးခြင်းများလည်း အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအတွက်လည်း အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ လမ်းတွင် ကျေးရွာက အဓိကထားသော လမ်းဖြစ်သောကြောင့် ပြုလုပ်မည်ဖြစ်ပါသည်။ သွားရေးလာရေး အဆင်ပြေလာခြင်း၊ ကုန်သွယ်မှုကောင်းလာခြင်း၊ စီးပွားရေးအတွက် အဓိကကျနေခြင်းများ ဖြစ်ပါသည်။ ကုန်ကျငွေမှာ သိန်း (၁၀၀) ဖြစ်ပါသည်။ ကျောက်ခင်းလမ်း ဖြစ်ပါသည်။ ပတ်ဝန်းကျင် ကျေးရွာများနှင့် သွားလာမှု ကောင်းသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။ သစ်ပင်စိုက်ပျိုးခြင်းတွင် ကောင်းသွားသောအရာမှာ အရိပ်ရခြင်း၊ အပူအအေး ကောင်းလာခြင်း၊ ဝင်ငွေကောင်းလာခြင်း၊ သစ်ပင် (၅၀၀) စိုက်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ကျန်းမာရေး ကောင်းပါသည်။ ခိုကောင်လာခြင်းကြောင့် ပတ်ဝန်းကျင်ကျေးရွာများတွင်လည်း ကောင်းမွန်လာမည် ဖြစ်ပါသည်။

၆. ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အစီအစဉ် (Action Plan)

လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု	ဦးတည်မှု	ဘယ်လိုဆောင်ရွက်မှာလဲ	ဘယ်မှာဆောင်ရွက်မှာလဲ	ဘယ်သူတွေ ဆောင်ရွက်မှာလဲ	ငွေကြေး	အချိန်
စိုက်ပျိုးရေး နည်းစနစ် သင်တန်း	တောင်သူ	သင်တန်း(၅)ရက်	ညောင်ဇောက် ရွာစာသင် ကျောင်း	စိုက်ပျိုးရေး စိတ်ဝင်စားသူ တောင်သူ(၃၀)ဦး	BRACEDI Action Aidi ဌာနဆိုင်ရာ	၂၀၁၆၊ နိုဝင်ဘာလ
စိုက်ပျိုးရေး နည်းစနစ် သင်တန်း	တောင်သူ	ရေစဉ်းဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်	ညောင်ဇောက် ရွာ	တောင်သူအားလုံး	BRACEDI Action Aidi ဌာနဆိုင်ရာ	၂၀၁၆၊ ဇူလိုင်လ
မွေးမြူရေး ဆိုင်ရာနည်း ပညာနှင့်သွင်းအားစု ပံ့ပိုးခြင်း	နွားပါးသူ (၂၀)ဦး	သင်တန်း(၅)ရက် မျိုးသန့်များအား တိမွေးကုဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်	ညောင်ဇောက် ရွာ၊ စာသင်ကျောင်း	စိတ်ဝင်စားသူ	BRACEDI Action Aidi ဌာနဆိုင်ရာ	၂၀၁၇၊ မတ်လ
လမ်း	တစ်ရွာလုံး၊ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ ရွာများ၀	ကျောက်၊သဲစုမယ်၊ လူအင်အား ပါဝင်မယ်။	ရွာဝင်ရပ်မှ အဆုံးထိ	ရပ်ရွာလူထု	BRACEDI Action Aidi ဌာနဆိုင်ရာ	၂၀၁၆၊ ဒီဇင်ဘာလ
နှစ်စဉ် သစ်ပင် စိုက်ပျိုးခြင်း	တစ်ရွာလုံး	သစ်တောဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်း၊ တစ်အိမ်(၅)ပင် နှုန်းစိုက်ခြင်း	အိမ်စည်းရိုး၊ ရွာလမ်းဘေး၊ တောထဲ	တစ်ရွာလုံး	BRACEDI Action Aidi ဌာနဆိုင်ရာ	၂၀၁၇၊ ဇွန်လ

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

မိတ္ထီလာမြို့နယ်၊ ရေပေအုပ်စု၊ ညောင်ဇောက်ကျေးရွာ၏ ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းတွင် ရပ်ရွာလူထုနှင့် ပိုင်းဝန်းဖော်ထုတ်ခဲ့ကြသည်။ စိုက်ပျိုးရေးနည်းစနစ်မှာ ကျေးရွာတွင်းရှိ တောင်သူများအား ဦးတည်၍ သင်တန်းအား (၅)ရက်တာအဖြစ် ညောင်ဇောက် စာသင်ကျောင်းတွင် သင်တန်းသား (၃၀)ဦးခန့်ဖြင့် ၂၀၁၆ နှစ်ကုန်ပိုင်းခန့်တွင် ပြုလုပ်ရန် လျာထားခဲ့ကြသည်။ ထို့ပြင် မျိုးကောင်းမျိုးသန့်ဖြစ်မှ အပင်သန် အောင်မြင်မည်ဖြစ်ပါသဖြင့် မျိုးကောင်းမျိုးသန့် ရရှိစေရန် တောင်သူများနှင့် စိုက်ပျိုးရေးဌာနတို့ တိုက်ရိုက်ချိတ်ဆက်၍ ဒေသမျိုးများ ရာသီဥတုဒဏ်ခံ မျိုးများ စိုက်ပျိုးနိုင်ရန် ရည်ရွယ်၍ လုပ်ဆောင်စီမံ လျာထားထားသည်။ ညောင်ဇောက်ကျေးရွာသည် သောက်ရေ ရှားပါးသော ကျေးရွာဖြစ်သည်။ သောက်ရေအား ရေတွင်းတစ်တွင်းတစ်ခုကိုသာ အဓိကအားထား၍ ခပ်ယူသုံးစွဲ သောက်သုံးနေကြသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုရေတွင်းမှ မလောက်ငှ၍ အခြားသို့ သွားရောက်ခပ်ရခြင်းမှ ရရှိသောရေအား သန့်စင်နိုင်ရန် ရေသန့်စက်နှင့် ရေသန့်စင်တဲ့ နည်းစနစ်များ လိုအပ်လျက် ရှိသောကြောင့် လုပ်ငန်းစဉ်တွင် လျာထားပါရှိပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးသာမက မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းအားလည်း တနိုင်တပိုင်မွေးမြူမှုများ ရှိကြသည်။ ထိုသို့မွေးမြူရာတွင် တိရိစ္ဆာန်များ ရောဂါကျရောက်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဗဟုသုတနည်းပါးခြင်းများ ဖြစ်နေသောကြောင့် တိမွေးကုသင်တန်းပို့ချရန်လိုအပ်၍ လျာထားထားသည်။ လမ်းမကြီးမှ ကျောင်း၊ ကျောင်းမှ ရွာဝင်လမ်းတလျှောက်မှာ မိုးရာသီတွင် သွားလာရ အင်မတန်ခက်ခဲလွန်းလှသည်။ ကျောင်းတတ်ကလေးငယ်များ၊ သောက်ရေခပ်သွားသူများနှင့် သက်ကြီးရွယ်အိုများအနေဖြင့် သွားလာရာတွင် ထိခိုက်နိုင်သောကြောင့် ရွာလမ်းကြီးမှာ ပြုပြင်ရန် အရေးတကြီးလိုအပ်ချက်အဖြစ် ရှိနေပါသည်။ ရာသီဥတုပြောင်းလဲလာသည်နှင့်အမျှ ကျေးရွာပတ်ဝန်းကျင် စိမ်းလန်းစိုပြေရန်နှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် သစ်ပင်စိုက်ပျိုးမည့်အစီစဉ်အားရေးဆွဲခဲ့ကြသည်။

၇။ နိဂုံးချုပ်

ရေခံ (န) ကျေးရွာ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီအနေဖြင့် ရပ်ရွာဘေး ဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်နှင့် အစီရင်ခံစာ ကိုဖြန့်ဝေပေးရန် ဝတ္တရားရှိပါသည်။ ရပ်ရွာလူငယ်အုပ်စုနှင့် စာသင်ကျောင်းများ အပါအဝင်ရပ်ရွာ လူထုများအကြားတွင် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ဝေငှရန် လိုအပ်ပါသည်။ ဤအစီရင်ခံစာကို မြို့နယ်အဆင့်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန အပါအဝင် သက်ဆိုင်ရာဌာနများနှင့် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်သင့်ပါသည်။ မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများ အနေဖြင့်လည်း ရပ်ရွာလူထု၏ ထိခိုက်လွယ်မှုနှင့်ရွေးချယ်ထားသော လုပ်ငန်းအစီအစဉ် (community resilience action plan) ကို ကောင်းစွာသိရှိထားလျှင် ရပ်ရွာလူထုအတွက် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းတည် ဆောက်ရာတွင် ပိုမိုအဆင်ပြေနိုင်ပါမည်။

အခြားသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများသို့ မဟုတ် ရပ်ရွာအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် လည်း ပိုမိုကောင်းမွန်သော စီမံကိန်း ပုံစံများ ရေးဆွဲနိုင်ရန်နှင့် သင်တန်းများပြုလုပ်ပေးနိုင်ရန်ဤအစီရင်ခံစာကိုလေ့လာနိုင်ပါသည်။

ရပ်ရွာလူထုအနေဖြင့်လည်း အစီရင်ခံစာတွင်ပါဝင်သော ကျေးရွာ၏ အဓိကဘေးအန္တရာယ်များကို သိရှိထားပြီး၊ ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်ရန်၊ အမျိုးမျိုးသော ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများကို တုန့်ပြန်နိုင်ရန် နားလည်ထားသင့်ပါသည်။ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်မှ အမျိုးမျိုးသော လုပ်ဆောင်ချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရာတွင် ရပ်ရွာလူထုသည် မိမိ၏တာဝန်များကို ကောင်းစွာသဘောပေါက်နားလည်သင့်ပါသည်။

၈။ ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း၊ စောင့်ကြည့်လေ့လာအကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် အချက်အလက်ပြုပြင်ခြင်း

ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုများအား မိမိကျေးရွာတွင် ဆန်းစစ်မှုကို နှစ်စဉ်သုံးသပ်လေ့လာကာ သတင်းအချက်အလက်များကို မှတ်တမ်းတင်မည် ဖြစ်သည်။ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်သည့် လုပ်ငန်းများကို လုပ်ငန်းစောင့် ကြပ်ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့က အစဉ်စောင့်ကြည့် အကြံပြုမည်ဖြစ်ပြီး လစဉ်အစည်းအဝေး များလည်း ပြုလုပ်မည်ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းကာ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းအား လျော့ချရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ရံပုံငွေရှာဖွေရေး လုပ်ဆောင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲမှု ကော်မတီဝင်များ ပုံမှန်အစည်း အဝေးကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အတူအခက်ခဲများ အောင်မြင်မှုများ လိုအပ်ချက်များအား လစဉ်အစည်းဝေးပြုလုပ်ပြီး ဆွေးနွေးသွားမည်။ ဌာနဆိုင်ရာများ နှင့်လည်း ချိတ်ဆက်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ ပြင်ပနှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းခြင်းများကို အစဉ်စောင့်ကြည့်လုပ်ဆောင်သွားမည်။ လုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့စေမည့် နည်းလမ်းများဖြင့် လုပ်ဆောင်သွားမည်။

၉။ နောက်ဆက်တွဲများ

- နောက်ဆက်တွဲ (၁): ရပ်ရွာအခြေပြုကြိုတင်သတိပေးစနစ်စစ်ဆေးမှုပုံစံ
- နောက်ဆက်တွဲ (၂): ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကိုစစ်ဆေးခြင်း
- နောက်ဆက်တွဲ (၃): ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏တာဝန်နှင့်ဝတ္တရားများ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီစာရင်း

စဉ်	အမည်	တာဝန်	ဝတ္တရား
၁	ဦးသန်းအောင်	ဥက္ကဋ္ဌ	အစည်းအဝေးဖိတ်ကြားခြင်း၊ လုပ်ငန်းများအား ဦးဆောင်ကြီးကြပ်ခြင်း။ အခြားသူများ ပူးပေါင်းပါဝင်လာစေရန် စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ခြင်း။
၂	ဦးမောင်ညို	အတွင်းရေးမှူး	အစည်းအဝေးဖိတ်ကြားခြင်း၊ လုပ်ငန်းများအား ဦးဆောင်ကြီးကြပ်ခြင်း။
၃	ဒေါ်ညွန့်ကြည်	စာရင်းကိုင်	စာရင်းဇယားထည့်သွင်းခြင်း၊ စာရင်းရှင်းတမ်းလုပ်ခြင်း။
၄	ဦးစိုးမြင့်	အဖွဲ့ဝင်	စာရင်းစစ်ပေးခြင်း၊ ကျေးရွာတွင်း လုပ်ငန်းစဉ်များ လိုအပ်သလို ကူညီပါဝင်ခြင်း။
၅	ဦးမြင့်စိန်	အဖွဲ့ဝင်	စာရင်းစစ်ပေးခြင်း၊ ကျေးရွာတွင်း လုပ်ငန်းစဉ်များ လိုအပ်သလို ကူညီပါဝင်ခြင်း။
၆	ဦးမြတ်မင်းအောင်	အဖွဲ့ဝင်	စာရင်းစစ်ပေးခြင်း၊ ကျေးရွာတွင်း လုပ်ငန်းစဉ်များ လိုအပ်သလို ကူညီပါဝင်ခြင်း။
၇	ဦးဖိုးဖြူ	နာယက	အတိုင်ပင်ခံ၊ အကြံပေးခြင်း။

နောက်ဆက်တွဲ (၄) အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်းနံပါတ်များ

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အမည်	ဖုန်းနံပါတ်
၁	ဦးဖိုးဖြူ	ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး	၀၉-၂၅၆၂၈၆၈၃၅
၂	ဦးဘိုဆင့်	ကျေးရွာမီးသတ်ခေါင်းဆောင်	၀၉-၇၈၈၄၃၇၂၅၇
၃	ဒေါ်မူမူမြင့်	အုပ်စုကျန်းမာရေးဆရာမ	၀၉-၇၈၀၂၀၆၅၀၀
၆	ဦးကျော်ခိုင်	အုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး	၀၉-၇၉၆၁၄၇၂၅၃၊ ၂၅၆၅၁၈၁၆၇

၂။ ဒေသတွင်း အန္တရာယ်များကိုစောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း

<p>ရပ်ရွာလူထုမှ အန္တရာယ်များကိုဘယ်လို စောင့်ကြည့်လေ့လာပါသလဲ</p> <p>ဆုနာမိ</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ သဘာဝ အမှတ်အသား လက္ခဏာများကို စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း ☐ အခြား (ဖော်ပြရန်) <p>မိုးများသောပြေပြီမှု</p> <p>မိုးရေချိန် အခြား (ဖော်ပြရန်)</p>	<p>ရပ်ရွာလူထုမှ အန္တရာယ်များကိုဘယ်လို စောင့်ကြည့်လေ့လာပါသလဲ</p> <p>မိုးလေဝသနှင့်ဆိုင်သော အန္တရာယ်များ</p> <p>☒ မိုးရေချိန်</p> <p>မိုးရေချိန် ကြည့်ခြင်း (နေရာကိုဖော်ပြပါ)</p> <p>အခြား (ဖော်ပြပါ၊ လိုအပ်လျှင် တစ်ခုထပ်သုံးပါ)</p>
<p>ရပ်ရွာလူထုမှ အသုံးပြုသော အန္တရာယ်ကြိုတင် ခန့်မှန်းအညွှန်း လေ့လာမှုများရှိပါသလား။</p> <p>ရှိပါသည် ☒ မရှိပါ</p> <p>ရှိလျှင်ဖော်ပြပါ။</p>	<p>ရပ်ရွာလူထုမှ စောင့်ကြည့်လေ့လာသည့် ကိရိယာ/နည်းကိရိယာများရှိပါသလား။</p> <p>ရှိပါသည် ☒ မရှိပါ။</p> <p>သတ်မှတ်ထားသော လေ့လာသူများ လေ့ကျင့်ပေးထားမှုရှိပါသလား</p> <p>ရှိပါသည် ☒ မရှိပါ။</p>

စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်သားရန် မှတ်စု

အားသာချက်များ - (

အားနည်းချက်များ - ဒေသတွင်း မိုးလေဝသနှင့် ဆက်စပ်၍ စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း လမ်းညွှန်

အကြံပြုချက်များ - အား ဖြိုခွဲခြင်း။

သေဒဏ်အန္တရာယ်ကို စောင့်ကြည့် စေ့လျော်ခြင်း မရှိသောကြောင့်

၃။ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးနည်းလမ်းများ

<p>ကြိုတင်အသိပေးရေးတာဝန်ခံ (အမှတ်ခြစ်ပါ)</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး ☒ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး ☐ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု/ကျေးရွာဘေးအန္တရာယ် အခြား 	<p>ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရေး တာဝန်ခံ (သင့်လျော်သည့်အကွက်ကို ခြစ်ပါ)</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု ☐ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး ☐ ရုံး ☒ ရပ်ရွာလူထုတွေ့ဆုံ (သတင်းပြန်ကြား)သည့် နေရာရပ်ရွာဌာနများ ☐ အခြား <p>တချက်အပိုသုံးပါ။</p>
--	---

၁၅၅

၂၇

ဒုတိယအဆင့် / အဓိက တာဝန်ရှိသူများ: ရှိ မရှိ

တာဝန်ရှိသူများရှိပါက၊ အောက်တွင်ဖော်ပြပါ။

- ၀ အောင်ကျော်စွာ
- ၂ ဒေါ်သက်စန္ဒာ
- ၃
- ၄
- ၅
- ၆
- ၇
- ၈
- ၉

သတင်းလက်ခံသူ၊ နောက်ဆုံးသတင်းမှတ်တမ်း တင်ထားသူ အမြဲတမ်းအဆင်သင့် ရှိပါသလား။

ရှိ မရှိ

အကြိမ်မည်မျှ မှတ်တမ်းတင်ထားသနည်း။

(၁) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းပြန်ကြားရေး စင်တာတွင် ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်ပေးကို ကပ်ထားပါသလား။

ရှိ မရှိ

မရှိပါက အဘယ်ကြောင့်နည်း။

ကျေးဇူးပြု၍ အတိအကျ ဖော်ပြပါ။

ဆက်သွယ်ခြင်းနှင့် အတူတကွလုပ်ဆောင်ခြင်းအဆင့်များ

ရှိ မရှိ

ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့် ဖွဲ့စည်းပုံရှိပါသလား။
(ကြိုတင်သတိပေးချက် ပေးပို့သူမှ နောက်ဆုံးလက်ခံရရှိသူအထိ)

တစ်ဖွဲ့မှ တစ်ဖွဲ့ လက်ခံကမ်း ဖြစ်သကဲ့သို့ ဖြစ်ပါ။

ဆက်သွယ်ခြင်းနှင့် အတူတကွလုပ်ဆောင်ခြင်း အဆင့်များအား စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့ မှတ်ရန်။

ဆင့်ကမ်း

အားသာချက်များ -

အားနည်းချက်များ - ဆက်သွယ်ခြင်းနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးမဟုတ်။ လက်ခံဆိုင်ရှိ

အကြံပြုချက်များ - သေ၊ စီစဉ်မှု၊ လျှပ်စစ်၊ စင်တာ

၄။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကုလကခြေငှား

ရပ်ရွာလူထုမှ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကိုမည်သည့်နည်းလမ်းဖြင့် လက်ခံရရှိသနည်း။ အောက်ဖော်ပြပါ အကွက်များမှ သင့်တော်ရာကိုအနည်းဆုံး သုံးမျိုးခြစ်ပေးပါရန်။

- တယ်လီဖုန်း / ဖက်စ်
- လက်ကိုင်ဖုန်း
- AM / FM ရေဒီယိုများ
- VHS / HF ရေဒီယိုများ
- ရုပ်မြင်သံကြား

- အရေးပေါ်ကြိုတင်သတိပေးသည့် နေရာ
- နယ်ပြေရဲစခန်းနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်း
- စစ်ဘက်မှတာဝန်ရှိသူများနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်း
- အင်တာနက်ဖြင့် ဆက်သွယ်ခြင်း
- အခြား (လိုအပ်ပါကတစ်ခုခုဖြင့် ဖော်ပြပေးရန်)

ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

- အားသာချက်များ - အန္တရာယ်ရှိကြောင်းသတိပေးချက်အား အလေးထား
- အားနည်းချက်များ - အားသာချက်များနှင့် ပတ်သက်၍ အသေးစိတ်စစ်ဆေးရန်
- အကြံပြုချက်များ -

(၅) ဒေသတွင်းဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးမှုများအား စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း။

အန္တရာယ်မြေပြင်/ အန္တရာယ်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များအား ဒေသတွင်းကြိုတင်သတိပေးမှု နည်းလမ်းများတွင် အသုံးပြုခြင်းရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

ကြိုတင်သတိပေးချက်များတွင်ပေါင်းစပ်အသုံးပြုနိုင်မည့်လက်ရှိလေ့လာတွေ့ရှိချက်များရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို ပေါင်းစပ်ရာတွင် ပြောင်းလဲနေသောအချိန်၊ မသေချာသော လိုက်လျောညီထွေမှုများရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

အမျိုးမျိုးသောကဏ္ဍတွေအတွက် မိုးလေဝသ ခန့်မှန်းချက်များနှင့် သတိပေးချက်များအား အန္တရာယ်သတင်းအချက် အလက်အဖြစ် ပြောင်းလဲ/ အသုံးပြုနိုင်သော စွမ်းဆောင်ရည် ရပ်ရွာလူထုတွင် ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

မရှိလျှင် ကြိုတင်သတိပေးချက်များအားလက်ခံမည့်ပုံစံတစ်ခုအဖြစ်ဆက်သွယ်ထားပါသလား။ ရှိ မရှိ

ဒေသတွင်း ဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးမှုများအား စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

- အားသာချက်များ -
- အားနည်းချက်များ - ဒေသအတွင်း အန္တရာယ်များကို စောင့်ကြည့်နိုင်ခြင်း
- အကြံပြုချက်များ - စီမံကိန်းများကို အသေးစိတ်စစ်ဆေးရန်

(၆) ကြိုတင်သတိပေးချက်များထုတ်ပြန်ပေးပို့ခြင်း။

သတင်းထုတ်ပြန်ပေးသည့် ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို ရပ်ရွာအတွင်းတွင်မည်ကဲ့သို့ ပြန်လည်ဖြန့်ဝေသနည်း အောက်ဖော်ပြပါအကွက်များမှသင့်တော်ရာကိုအနည်းဆုံး (၃) မျိုးခြစ်ပေးပါရန်။

- တယ်လီဖုန်း
- လက်ကိုင်ဖုန်း (ဖုန်းခေါ်ဆိုခြင်းနှင့် စာတိုပို့ခြင်း)
- ရေဒီယို (VHF/HF)
- သတိပေးချက်အလံများ လွှင့်တင်ခြင်း
- လူအချင်းချင်းသတင်းပေးခြင်း
- အချက်ပြ ဥဒ္ဒါ ဆွဲခြင်း
- ခေါင်းလောင်း
- အော်လံများအသုံးပြု၍ သတိပေးခြင်း
- ရှေးရိုးနည်းလမ်းများ အသုံးပြုခြင်း (သုံးစွဲပါက ချရေးပါ)
- အခြားနည်းလမ်းများရှိပါက အသေးစိတ်ဖော်ပြပါ။

ရပ်ရွာလူထု အသုံးပြုရန် ကိရိယာများ တပ်ဆင်ထားခြင်းရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
မရှိလျှင် ဘာကြောင့်၊ ဘယ်လို ကိရိယာများတပ်ဆင်ရန် လိုအပ်ပါသလဲ။

ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်

အားသာချက်များ - ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပေါ်စေသည့် စားနပ်ရိက္ခာများကို ရှောင်ရှားရန်

အားနည်းချက်များ - (အန္တရာယ် ဖြစ်ပေါ်စေခြင်း)

အကြံပြုချက်များ - (

၂၀၂၄ ခု ဇူလိုင်လ

(၇) ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

ဆောင်ရွက်ရန် လုပ်ငန်းစဉ်များ

အောက်ပါ အချက်အလက်များကို စစ်ဆေးပြီးနောက် ပြင်ဆင်ရန်

- ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာအုပ်စု သဘာဝ ဘေးကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေး ကော်မတီ
- သဘာဝဘေး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေး၊ အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်များအား ကြိုတင်လေ့ကျင့်ထားရန်
- ကြိုတင်သတိပေးလုပ်ငန်းများအား အစီအစဉ်တကျ ရေးဆွဲထားရန်
- (ကွဲပြားနေသော ဘေးအန္တရာယ်အဆင့်အလိုက် လိုအပ်သောကြိုတင်သတိပေးချက်များ ပြုလုပ်သတ်မှတ်ထားရန်)
- ရပ်ရွာအခြေပြု အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးအဖွဲ့များအား လေ့ကျင့်ထားရန်
- အဆင့်တိုင်းတွင် ကြိုတင်သတိပေးရေး တာဝန်ရှိသူအား လမ်းညွှန်သတ်မှတ်ထားရန်
- ဘေးအန္တရာယ်ပြ မြေပုံများအား ပုံမှန် ရေးဆွဲရန်
- အရင်းအမြစ်ပြ မြေပုံများအား ပုံမှန် ရေးဆွဲရန်
- အန္တရာယ်ပြ မြေပုံများအား ပုံမှန် ရေးဆွဲရန်
- တစ်ဦးချင်း/ မိသားစုများ ဘေးကင်းခိုလှုံရာနေရာအတွက် ပစ္စည်း၊ အစားအစာစာရင်းအား သေချာစွာ ပြုစုရန်
- ခိုလှုံရာအဆောက်အအုံသည် ဘေးလွတ်ကင်းရာ နေရာတွင်တည်ရှိရန်
- ထူးခြားသောဘေးများအတွက် ဘေးလွတ်ကင်းရာနေရာတွင် ခိုလှုံရန်အဆောက်အအုံများ လုံလောက်သော အရေအတွက်ရှိစေရန်
- ထိခိုက်လွယ်သောလူဦးရေ

ခိုလှုံရာအဆောက်အအုံ ပစ္စည်းများ

ရေ စွမ်းအင် မီးဖိုချောင်သုံး ပစ္စည်းများ

အမျိုးသမီး၊ သက်ကြီးရွယ်အိုနှင့် ကလေးသူငယ်များအတွက် သတ်မှတ်ထားသော နေရာများ

အထူးလိုအပ်ချက်များရှိသော သူများကို ပြုစုရန် ကော်မတီ

အခြား

ဘေးကင်းသောရွှေ့ပြောင်းရာ လမ်းကြောင်းများ၊ ဘေးအမျိုးအစားအလိုက် သတ်မှတ်ထားရန်

ရပ်ရွာအတွင်း သိသာသောစေရိယာများတွင် လမ်းကြောင်းများသတ်မှတ်ရာတွင် အမှတ်အသား

လမ်းညွှန်များ ပြုလုပ်ထားရန်

အရေးပေါ်ကာလအတွင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလမ်းကြောင်းများ အသုံးပြုနိုင်စေရန်

အရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များအတွက် အစားအစာ၊ ရေ ရရှိစေရန်နည်းလမ်းများ ရှာဖွေထားရန်

ရှေးဦးပြုစုရေးနှင့် ဆေးဝါးများ လုံလောက်မှု ရှိစေရန်

အခြေခံ အသိပညာ မြှင့်တင်ရေးလုပ်ငန်းများ အနည်းဆုံး တစ်နှစ် တစ်ကြိမ်ပြုလုပ်ရန်

ပညာပေး လုပ်ငန်းများ၊ သတင်းအချက်အလက်၊ ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာနှင့် ကြိုတင်သတိပေးရေးဆိုင်ရာ ပိုဝဏ္ဏားများ၊ ဆိုင်းဘုတ်များကို ရပ်ရွာများတွင် ချိတ်ဆွဲထားရန်

ကြိုတင်သတိပေးနှင့် သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှု သင်တန်းများ ပြုလုပ်ရန်

ဘေးအန္တရာယ်အလိုက် ဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်ခန်းများ ပြုလုပ်ရန် (တစ်နှစ်လျှင် အနည်းဆုံး တစ်ကြိမ်)

နှစ်စဉ် ခရိုင်အဆင့် သဘာဝဘေး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးကော်မတီနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေး အကြံဉာဏ်များ တောင်းခံရန်

အခြား (ရှိပါက သီးခြားစာရွက်ဖြင့်ဖော်ပြရန်)

ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ - (ပစ္စည်းများ လုံလောက်စွာ ရရှိရန်)

အားနည်းချက်များ - (အန္တရာယ် ဖြစ်ပေါ်စေခြင်း)

အကြံပြုချက်များ - (အန္တရာယ် ဖြစ်ပေါ်စေခြင်း)

၃၀

(၇) ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

အန္တရာယ်ပြင်ဆင်မှုကို အသုံးပြုခြင်းဖြင့် အရေးပေါ်တုံ့ပြန်မှုများ ပြုလုပ်ပါသလား။ ရှိ မရှိ

ရှိလျှင် ဘယ်လိုလဲ။ မီးဘေးမှရှောင် ခြင်းအတွက် မြေပြင်လှုပ် တွေ့ကာ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း၊ အစီအစဉ်များရေးဆွဲခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်ရာတွင် အမျိုးမျိုးသော အချိန်ကာလ သတ်မှတ်ချက် တို့တွင် သတင်းအချက်အလက်များအား ချောမွေ့စွာ ပေါင်းစပ်အသုံးပြုပါသလား။ (ဥပမာ- သတင်း ရယူခြင်း၊ နေ့စဉ်၊ ၁၀ ရက် တစ်ကြိမ်၊ လစဉ်၊ ရာသီအလိုက်ခန့်မှန်းချက်များနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု ဖြစ်စဉ်တို့ စသည်ဖြင့်) ရှိ မရှိ

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သူများ၊ ထိခိုက်လွယ်သူများနှင့် ကဏ္ဍများသည် ဘေးအန္တရာယ်အလိုက် အဆင့်တိုင်းအတွက် ကြိုတင်သတိပေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရာတွင် လိုအပ်သော သတ်မှတ်ချက်များ ပြုလုပ်ပါသလား။ ရှိ မရှိ

အမျိုးမျိုးသော ဘေးအန္တရာယ်ပြင်းအားနှင့် သက်ရောက်မှု အမျိုးမျိုးတို့ (အလယ်အလတ်၊ ပြင်းထန်သော၊ အဆိုးဝါးဆုံး) ဘေးအန္တရာယ်တစ်ခုအတွက် သတ်မှတ်၍ လိုအပ်သော လုပ်ဆောင်ချက်များပြုလုပ်ပါသလား။ အမျိုးမျိုးသော ထိခိုက်လွယ်မှုများအတွက် ချက်ချင်းလုပ်ဆောင်ချက်များ ပြုလုပ်ပါသလား။ ရှိ မရှိ

ကြိုတင်သတိပေးအချက်အလက်များရရှိနိုင်စေရန် လိုအပ်သော အရင်းအမြစ်များအား ချက်ချင်း အသုံးပြုနိုင်ရန် နည်းလမ်းများ ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ သစ်ပင်၊ ဆေးပင်၊ ပင်လျား

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သူများ၊ ထိခိုက်လွယ်သူများအနေဖြင့် သက်ရောက်မှုဖြင့်မားသော လုပ်ဆောင်ချက်များ၊ သက်ရောက်မှု နိမ့်ပါးသော ဘေးအန္တရာယ်များ၊ အဖြစ်အပျက်များ သတ်မှတ်ထားမှုများ ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

ရပ်ရွာလူထုအတွင်း ဘေးအန္တရာယ်အပေါ် ထင်မြင်ယူဆချက်နှင့် ထိခိုက်လွယ်သူများအကြား အဆင်သင့်ဖြစ်စေသည့် လုပ်ဆောင်ချက်များရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

ဘေးဖြစ်ပွားသောနေရာတွင် နိမ့်ပါးသော သက်ရောက်မှုနှင့် သက်ရောက်မှု မြင့်မားမှုတို့အတွက် ရပ်ရွာလူထု နီးကြား တက်ကြွလာစေရန် လှုံ့ဆော်မှုများ လုပ်ဆောင်ရန် အရင်းအမြစ်များ အသုံးပြု၍ ချက်ချင်း လုပ်ဆောင်နိုင်စေရန် နည်းလမ်းများရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ

ဥပမာ၊ မီးဘေးမှရှောင် ခြင်းအတွက် မြေပြင်လှုပ် တွေ့ကာ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

ဆေးပင်၊ ပင်လျား၊ ပင်လျား

အနှစ်ချုပ်လမ်းညွှန်ချက်များ
၁။ ဘေးဖြစ်နိုင်ချေ ဗဟုသုတ
၂။ ဒေသတွင်းအန္တရာယ်များကို စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း
၃။ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး နည်းလမ်းများ
၄။ သတင်းများကိုထုတ်ပြန် ကြိုတင်သတိပေးခြင်း
၄။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း
၅။ ဒေသတွင်းဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးမှုများအား စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း
၆။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များ ထုတ်ပြန်ပေးပို့ခြင်း
၇။ ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း
၈။ အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေး ဆောင်ရွက်ချက်များ
၉။ သုံးသပ်ချက်များ
အဓိက ထင်မြင်သုံးသပ်ချက်များ
လေ့လာသုံးသပ်သူများ၏ လက်မှတ်များ
လေ့လာသုံးသပ်သည့် ရက်စွဲ